

Splošna zavezniška ofenziva na Balkanu.

FRANCOZOM IN ANGLEŽEM SO PRIŠLI TUDI RUSI NA POMOČ. — STALIŠČE RUMUNSKO. — BORBA ZA PREHOD PREKO REKE STRUME. — GRŠKI REZERVISTI VPOKLICANI. — ZAVEZNIKI PRIPOZNAVAJO, DA SO SE MORALI NA PAR MEŠTNIH UMAKNITI. — PRODIRANJE SRBSKE ARMADNE. — V KRATKEM PRIČAKUJEJO ŠE 80.000 RUSKIH VOJAKOV. — ČASOPISJE.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Danes je bilo izdano tukaj sledeče uradno poročilo:

Ob celi solunski fronti se je vnela vroča bitka, ki ne bo še tako kmalo končana. Angleške in francoske čete so poskušale zavzeti bolgarske pozicije ob Doiranem jezeru, pa so se morale umakniti, ker so naleteli na prevelik odpor.

Zapadno od reke Vardar smo zavzeli par višin pri Lumnici. Srbska armada prodira med Černo in Moglenico. Vsi prehodi preko reke Strume so v zavezniških rokah. Srbske čete tvorijo skrajni del levega krila zavezniške armade.

Atene, Grško, 22. avgusta. — Bolgarske čete so po hudih bojih zasedle Kastorijo in Korico.

Bolgarskim četam poveljuje nemški general Mackensen.

Kastorija leži 25 milj južno od Bitolje.

Atene, Grško, 22. avgusta. — Nemška in bolgarska vlada sta sporočili Grški, da njene čete ne bodo vdrle v Kavalo, ne v Dramo in ne v Seres.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Iz Soluna poročajo, da postajajo boji ob solunski fronti vedno bolj živahniji. Pri Doiranu so zavzele srbske čete Kajmakadar in Cucurlu. Najhujši boji se vrše severno od Soluna na levem bregu reke Strume.

London, Anglija, 22. avgusta. — V nedeljo so se bile spopadle pri Seresu grške in bolgarske čete. Vojaški poveljnik Seresa je vpoklicel grške rezerviste pod orožje. V bojih je bilo ranjenih več grških vojakov.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Iz raznih poročil, ki so dospela zadnje dni sem, je razvidno, da se je izkrcalo v Solunu precej italjanskih vojakov.

Atene, Grško, 22. avgusta. — Pred nekaj dnevi je dospela sem brigada ruskih vojakov, ki se bodo borili ob strani zaveznikov proti Nemcem in Bolgarom.

Atene, Grško, 22. avgusta. — Danes se je vršila v Solunu konferenca francoskih, angleških, ruskih in srbskih poveljnikov. Določilo se je, da bodo ruske čete zavzele svoje postojanke ob južnem delu Srbije.

Solun, Grško, 19. julija. (Poročilo dopisnika "Časnikarske Zveze".) — Zavezniki toliko časa ne bodo stopili v ofenzivo, dokler jim ne bodo prišli Rusi na pomoč.

Pravijo, da bo prišlo v najkrajšem času sem 80.000 ruskih vojakov. Skoraj vse te čete se bore zdaj na francoskem bojišču.

Tukajšnji francoski častnikarski poročevalci pravijo, da bo imela ruska uniforma in ruska zastava velik moralni učinek na bolgarske vojake. Veliko Bolgarov je že dezertiralo k zaveznikom, in značilno je, da je vsak dezertar vprašal: — Kje so Rusi?

Begunci so nadalje izjavili, da se bolgarski vojaki nikakor ne bodo srečali na bojišču s svojim velikim ruskim bratom.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. — Uradno poročilo o bojih na Balkanu se glasi:

Pri višini Malka smo zavzeli nekaj srbskih postojank. V okraju Moglana smo uspešno odbili vse sovražniške napade. Pri Butkovi smo pognali preko Strume francoske čete.

London, Anglija, 22. avgusta. — Rumunski kralj Ferdinand je sprejel danes v avdienci najprej nemškega, potem pa avstrijskega poslanika. Poslanika se nista dozdale še nikoli tako dolgo časa pogovarjala z rumunskimi kraljem.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. — Madžarsko časopisje poroča, da je v Rumuniji zadnje dni zelo pogošlo navdušenje za vojno. Da bi se Rumunski pridružila zaveznikom, je zdaj le malo upanja.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Tukajšnje časopisje zatrjuje, da se bo Rumunski skorajgotovo vmešala v vojno in stopila na stran zaveznikov. Stališče Rumunije bo odvisno od bolgarskih operacij.

Ako bodo Bolgari dobro napredovali, bo ostala Rumunski nevtralna; če se bodo pa začeli umikati, bo stopila na stran zaveznikov.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. — Bolgarska ofenziva je imela toliko uspeha, da sta Avstrija in Nemčija zopet v direktni zvezi z Grško.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Ko se je tukaj izvedelo, da so poslali tudi Italjani svoje čete v Solun, je zavladalo med tukajšnjim prebivalstvom velikansko navdušenje. Italija je s tem jasno dokazala, da ji ni samo za svoje interese, ampak za interese vseh zaveznikov.

Primorska.

Italjani se norčujejo iz zahtev Jugoslovanov. — Kako je v Gorici? Laško prodiranje.

Italjanski časopisi v New Yorku so priobčili neko brzozjavko iz Milana, ki vsebuje med drugim tudi sledeče:

"Ugleden časopis 'Idea Nazionale' se norčuje iz zahtev raznih jugoslovanskih prenapetih, ki pravijo, da je Gorica slovensko mesto, da bi bilo dobro, če bi po vojni pripadla bodoči Jugoslaviji. 'Idea Nazionale' omenja par tozadevnih člankov, ki so izšli v nekem švicarskem časopisu.

Iz tega je razvidno, da Lahi nič kaj posebno ne simpatizirajo z jugoslovanskim gibanjem ter nikakor ne čestijo pripoznati, da je bila Gorica bolj slovenska kot pa italjanska.

Italjanski ofenzivno prodiranje na Primorskem, je vstavljen — Lahi ne morejo naprej ne nazaj in se izgovarjajo na slabo vreme. Skoraj vse višine na levem bregu reke Soče, severno od Gorice, so še vedno v avstrijskih rokah.

A. Fraciaroli, dopisnik 'Corriere della Sera' je sporočil, da je nastalo v Gorici zopet čisto normalno življenje. Razen drugih hotelov sta odprta tudi hotel 'Pri pešci' in 'Tri krone'. Ljudje se tako mirno izprehajajo po ulicah kot da bi že čisto pozabili na vojno.

Ko pade mrak na zemljo, je Gorica kakor izmurla. Nikjer nobene luči, od nikoder nobenega glasa, samo močne vojaške patrolje korakajo po ulicah.

Vihar v Porto Rico.

San Juan, Porto Rico, 22. avg. Danes zjutraj je nastal tukaj silen vihar. Veter je pihal s hitrostjo devetdeset milj na uro. Z nekaterih hiš je potrgalo strehe, po mestu je bil mahoma vstavljen ves promet.

Koliko znaša škoda, se dozdale še ni moglo dognati.

Lepa starost.

Buffalo, N. Y., 22. avgusta. — Danes je umrl tukaj v starosti 100 let William Ives. Pokojnik je bil petdeset let knjižničar tukajšnje javne knjižnice.

Paraliza v državi New Jersey.

Včeraj je bilo v državi N. J. prijavljenih 114 novih slučajev obolenosti. Koliko je bilo smrtnih slučajev se ne poroča.

Paraliza v državi N. Y.

Albany, N. Y., 22. avgusta. — Iz raznih delov države New York, izvzema mesto New York, je bilo prijavljenih 73 novih slučajev.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVI.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljavah; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okrogle svote, kot naprimer: K 100, 200, 300 itd. do K 10.000.

Brezlične pošiljave grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljave dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere in je mogoče dobiti odgovor nazaj, da je bil denar izplačan v 20 dneh. Zgoditi se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezličnem brzozjavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoče zakasnitve, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dati; pošlje naj se po brezličnem brzozjavu.

FRANK SAKSER, 23 Cortlandt St., New York, N. Y.

To in ono iz vojne.

Angleški podmornaki čoln je potopil nemško vojno ladjo. London, Anglija, 22. avgusta. — Angleška admiraliteta uradno naznanja, da je angleški submarin "E-23" potopil neko nemško vojno ladjo, ki je bila podobna "Nassau".

Rusija bo oprostila 120 političnih zločincev.

London, Anglija, 22. avgusta. — Aleksander N. Hvostov, ruski notranji minister, je naročil, kot se sem poroča, da se oprostijo 120 političnih zločincev, ki so bili izgnani v Sibirijo in so tam zaprti.

Da je notranji minister podvel ta korak, je zaslug Angleškega odbora za pomoč političnim zločincem, katere tajnica je Mrs. Sonija Howe, žena nekega angleškega duhovnika, rojena Rusinja, ki je zadnjič, ko se je mudila v Petrogradu, pozvala ruski kabinet, da se pobriga za te zločince.

Notranji minister ji je obljubil, da bo vse slučaje natančno preiskal.

V sibirskih ječah je baje 620 političnih zločincev.

Rusi so pognali Turke nazaj.

Petrograd, Rusija, 22. avgusta. Ruska armada v Kavkazu je, glasom uradnega poročila vojnega urada, zavzela zopet nekoliko ozemlja zahodno od jezera Van v Armeniji.

35 Zeppelinov je bilo vničenih tekom vojne.

London, Anglija, 22. junija. — Vzbornici se je danes kritiziralo angleško protizračno obrambo, vsled katere se je, kot se je reklo, prigodilo tekom vojne toliko in toliko nemških zračnih napadov na angleško obalo, ki so zahtevali več velikih žrtev.

Na to je polkovnik Baird, zastopnik zračnega oddelka v zbornici odgovoril, da so angleške protizračne baterije nastavljene na angleški obali spravile na tla 35 nemških Zeppelinov.

Dalje je omenil, da je bilo pri teh zračnih napadih ubitih 334 civilnih oseb, 50 vojaških.

Dva italjanska parnika potopljena.

London, Anglija, 22. junija. — Lloydova poročevalna agencija poroča, da sta se potopila dva italjanska parnika, in sicer "Erix" in "Dea".

Vsi Portugalci so pod orožjem.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — "Portugalska je danes veliko polje vojaških manevrov", je rekel major Norton Mattos, portugalski vojni minister v nekem pogovoru s francoskimi častnikarji.

Portugalska ima zdaj vse svoje čete mobilizirane in so vsak čas pripravljene, da stopijo v akcijo.

Junak?

Rim, Italija, 22. avgusta. — Neke poročilo iz Vidma se glasi, da je kralj Viktor Emanuel prišel v Gorico, kljub temu, da je ravnokrat padel na mesto grozen ogenj.

Kralj je šel v Mestno hišo, kjer se je informiral od tozadevnih oblasti, kaj se bo ukrenilo, da se bo v mestu pričelo zopet pravo življenje.

Ljudje so ga navdušeno pozdravljali.

Angleži hvalijo Ograko.

London, Anglija, 22. avgusta. — V londonskem časopisju se je zadnji čas pojavilo več člankov, v katerih pravijo, da so vladale med Anglijo in Ograko vedno močne prijateljske zveze in da je zdaj Ogrska le zato sovražnica Anglije, ker zavezništva Nemčije.

Ruski križ čupanu Verduna.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Ruska vlada bo izročila mestu Verdunu, namreč županstvu, križ sv. Jurija, ker se je mesto tako dolgo držalo proti nemškim napadom.

Neko poročilo iz Petrograda se glasi, da se bo te dni odpravila v Francijo delegacija, ki bo izročila čupan Verdunu dotični križ.

Iz Karpatov.

Avstro-Nemci so zavstaveli rusko prodiranje v Karpatih. — Vsi ruski poskusi zastoj.

London, Anglija, 22. avgusta. — Rusko uradno poročilo se glasi, da je položaj neizpremenjen, toda avstrijska in nemška uradna poročila pa naznanjajo, da je rusko prodiranje v Karpatih začasno ustavljeno in da se vrše na frontah Hindenburga in nadvojvode Karla Franca hudi boji.

Avstrijsko poročilo pravi, da so Rusi poskušali na vse načine predreti fronto grofa von Goem-Ermolli-ja, toda zavzeli so le nekaj zapokov, za katere so pa plačali visoko ceno; ruske izgube so baje ogromne.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. — Avstrijsko poročilo od 21. t. m. se glasi, da se Rusi na vse načine prizadevajo, da bi prišli preko Karpatov južno od Kolomeje, ki se nahaja v bližini bukovinske meje, toda avstrijsko-nemške čete so se jim izvrstno zoperstavile.

Vročina pospešuje smrtne slučaje pri paraliziranih otrocih.

Tekom večrajšnjega dne je umrlo 39 otrok, ki so oboleni na grozni otroški bolezni — paraliz. Novih slučajev se je pojavilo 118. Zdravniki so mnenja, da je vročina riva, da se bolezni še vedno širi, da je vsak dan preko sto novih slučajev in okoli 40 smrtnih slučajev.

Dr. Emerson, zdravstveni komisar, pa ni tega mnenja, on pravi, da se je na Norveškem ista bolezen tudi v največji zimi v velikem številu pojavila.

Paraliza je razburila Mehiko.

Mexico City, Mehika, 22. avgusta. — V nekaterih delih Mehike se je paraliza že pojavila, kar je napravila v vladnih in zdravniških krogih tudi v drugih krogih veliko razburjenje.

Huda vročina v New Yorku.

Vremenski urad poroča, da sta bili zadnje dve noči najbolj vroči v zadnjih petnajstih letih.

Tri osebe so včeraj radi vročine umrle, več se jih je onesvestilo.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljave do preklica le pod pogojem, DA SE VELEDO VOJNE IZPLAČAJU MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamuda. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljavo toliko časa, da se izplača na določeni način. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:			
K	\$	K	\$
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	132.00

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List despe na vsak pomenjati par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roko, se pri nas cene denarja še večkrat spreminjajo.

FRANK SAKSER, 23 Cortlandt St., New York, N. Y.

Magnati se bodo udali.

ŽELEZNIŠKI MOGOTCI SE BODO NAJBRŽE ŽE DANES ODLOČILI IN UGODILI DELAVSKIM ZAHTEVAM, AKO SE NE BO KAJ POSEBNEGA DOGODILO. — PREDSEDNIK WILSON.

Washington, D. C., 22. avgusta. — Vse izgleda, da bodo železniški magnati ugodili 400.000 delavcem, ki spadajo k štirim velikim železniškim unijam.

Nek poseben odbor železniških predsednikov, sestojec se iz osmerih mož, je bil danes cel dan v posvetovanju ter sestavljal naznanilo, s katerim bodo magnati sporočili javnosti, da so se uklonili delavski zahtevi za osemurno delo.

Odbor bo naznanilo danes prebral pred železniškimi predsedniki, ki zastopajo vse večje železniške družbe, katerih vrednost je osemnajst milijard dolarjev.

Šestdeset predsednikov bo skoro brezdvoma naznanilo posebnega odbora odobrilo.

Jutri bodo pa kapitalisti, ki niso imeli uspeha v svojem boju zoper delavce, obvestili predsednika, da se udajo in da so poraženi.

Predsednik Wilson bo potem pa sporočil 640im delavskim uradnikom, ki že več kot teden čakajo v Washingtonu, da bi podpisali s kapitalisti pogodbo.

Govori se, da se kapitalisti ne bodo čisto podali, temveč bodo stavili nekaj protizahtev. Najbrže bodo zahtevali, da v bodoče v takih zadevah posreduje meddržavna komisija ali pa komisija, katero bi predsednik nalašč za to imenoval.

Od zanesljivih strani se je zvedelo, da železniški magnati, ki se nahajajo v Washingtonu tekom zadnjih dveh dni, dobivajo cele kupe brzozjavk od vseh večjih delničarjev, ki jih pozivajo, da se uklonijo delavski zahtevi za osemurno delo.

Veliko je tudi mnenj, da bodo magnati samo pod tem pogojem privolili osemurno delo, da jih bo predsednik Wilson podpiral, ko bodo hoteli povišati cene vožnjim listkom in prevažalnimi stroškom.

Magnati so Wilsona vprašali, kaj on misli, kako bi železniške družbe dobile nazaj one milijone, ki jih bodo morali zdaj, ko bodo delavci delali osem ur. Kaj jim je predsednik Wilson odgovoril, ni hotel nihče povedati.

Majhni uspehi na zapadu.

ANGLEŽI SO NEKOLIKO NAPREDOVALI BLIZU POZIERESA. — BOJI PRI GUILLEMONTU. — USPEH FRANCOZOV. — BERLIN PRIPOZNA, DA SO SE MORALI NEMCI NEKOLIKO UMAKNITI.

London, Anglija, 22. avgusta. — Hudi boji se vrše na angleški fronti med Ancre in Somme, in sicer v prilog Angležev.

Tudi Francozi so imeli tekom današnjih bojev precejšen uspeh.

Angleški vojni urad je danes popoldne izdal sledeče poročilo:

Sovražne utrdbe pri Guillemontu se še vedno trdovratno zoperstavljajo, kljub temu, da so nemške izgube velikanske. V bližini Pozieresa smo imeli precejšen uspeh. Napredovali smo na pol mlje dolgi fronti.

V okolici Thiepvala smo znatno napredovali in se že za 1.000 jardov približali mestu. Zajeli smo oko 100 sovražnih vojakov.

Večerno poročilo angleškega vojnega urada se glasi: — Pri Guillemontu in pri Thiepvalu se vrše še hudi boji. Končali se bodo brezdvomno v naš prilog.

Pri Mouquetu smo v nekem boju vjeli 164 nemških vojakov. Na angleški fronti ni drugega nič posebnega, le to še, da so bili sovražni zrakoplovi zelo aktivni nad našimi postojankami.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Francoski urad je glede operacij na sommeski fronti, ki so se vršile preteklo noč, izdal sledeče poročilo:

Na severnem delu Somme je bila artilerija zelo aktivna. Tekom noči smo nekoliko napredovali pri Clerly-ju. Na bojišču se ni nič posebnega dogodilo.

Naši zrakoplovi so spravili na tla en nemški zrakoplov, štirje so pa odleteli močno poškodovani. — Glasom večernega poročila je situacija popolnoma neizpremenjena.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. — Nemški vojni urad danes naznanja, da so nemške čete odbile na sommeski fronti več hudih angleških in francoskih napadov. Poročilo se glasi:

Na južnem delu Somme smo v hudem boju vzeli Francozom zakope, ki so jih nam bili v prejšnjih bojih odvzeli.

Na severnem delu Somme se vrše hudi boji. Ponovljeni napadi angleških čet med Thiepvalom in Pozieresom so se popolnoma ponesrečili. Sovražni napadi se niso posrečili tudi na drugih delih fronte. Pri Clerly-ju so imeli Francozi nekoliko uspehov.

"GLAS NARODA"

(Slovenski Dnevnik)
Dnevnik izdajen v imenu SLOVENSKO PUBLISHERING CO.
FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Price of Business of the corporation and address of above officers:
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto valja list na Ameriko in Kanado \$3.00

pol leta 1.50
na mesto New York 4.00
na mesto New York 2.00
svropske na vse leto 4.50
pol leta 2.55
Setrt leta 1.70

"GLAS NARODA" isbaja vsak dan izvenredni nedeljni priložnik.

"GLAS NARODA" ("Voice of the People")
Izdajen vsaki dan razen nedelja in praznikov.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Deset let podpis in osebnosti na priobitnje.

Takrat bo prepozno kesanje, vse kletve in prošnje bodo zastoj.
Ze dolgo dolgo časa svarimo z drugimi slovenskimi listi vred rojake pred tem človekom, toda vsa svarila pomagajo le malo ali pa nič.

Zotti ni v njihovih očeh več slepar, ampak ugleden človek, ki posreduje med njimi in Avstrijo.
Zotti je neka vez, med njimi in staro domovino.

To je torej druga skupina Slovencev v Ameriki. Ta del našega naroda je vreden največjega poplavljanja.
V svobodni deželi so se vedno pokorni dvema, ki sta jih na vse mogoče načine izrabljala in do krvi izsesavala. — Pokorni so Zottiju in Avstriji.

Avstriji pravijo domovina, Zottiju voditelj in dober svetovalec.
Zanje se ne bomo več zmenili, zakaj stopili so na pot, ki jih vodi naravnost v pogubo. Večkrat smo jih že klicali nazaj, dokazovali smo jim zmoto, prepričali smo jih hoteli, toda vse zastoj.

Težka mrena zakriva njihove oči, njihovi možgani so veliko prešlabi, da bi razločevali resnico od laži in hinave od poštenjaka.
Ker so naši ljudje in ker vemo, da je strašno hudo siromaku pri sreči, če ga kdo na spreten način otegnemo za zadnji gros jim ne privoščimo, da bi jih začel Zotti zopet skupiti.

Zaslepljenosti svariti, zaslepljenecem dokazovati, ni hvaležno delo.
Za naše dobre svete so nas v zameno obmetali z vsakovrstnimi prijmkami, rekli so nam, da smo izdajalec slovenskega naroda, da je vsaka beseda, ki jo zapišemo, laž in da smo plačani od bogve katere vlade.

Ti ljudje so za slovenstvo izgubljeni. Naj jim bo usoda tako mila, da bi nikdar ne spoznali, kakšen greh so napravili.
Hudo je kesati se za greh, če človek že vnaprej ve, da mu ne bo dana odveza.

—k.

tov. Rojaki, sezite po tej knjigi! — Frank J. Kramer in F. Cimperman.

J. S. K. J.

Kratek je že čas do bližajoče se konvencije J. S. K. Jednote. Naj mi bo toraj dovoljeno, da izrazim svoje mnenje.

1. Jaz sem za to, da ostane centralizacija; saj smo vsi, kar nas je pri J. S. K. Jednoti, enaki, nobeden ne ve, kdaj ga nesreča dohiti, da bo potreboval podporo. Vsi za enega, eden za vse! to bodi naše geslo. Če bo centralizacija odpadla, je moje mnenje, da bo pri nekaterih družtvih prišlo do razpada.

2. Potrebno bi bilo tudi, da bi se ukrenilo kaj glede združenja, ker to bi bilo za nas velikega pomena.

3. Nekateri so za lastno glasilo; pa po mojem mnenju je Glas Naroda popolnoma zadovoljivo glasilo, ker je dnevnik in ker se bere skoro po vseh slovenskih hišah.

4. Naj bi se ustanovil še en razred za \$250 usmrtnine, ker s tem bi pridobili novih članov; dosti jih je, ki pravijo: kaj mi pomaga velika usmrtnina, samo da dobim podporo, če sem bolan.

5. Dosti denarja bi se tudi prihranilo, ako bi bila konvencija vsakih 5 let. Če pride med časom kaj važnega, se pa da na splošno glasovanje. Delegata naj bi poslalo društvo, katero ima 50 članov, enega; če pa ima 100 ali 200 članov, pa jaz mislim, da tudi eden zadostuje, ker več delegatov če je na konvenciji, dalj časa traja in več denarja stane.

To je moje mnenje. Prosim delegate in člane naše organizacije, da dajo še kaj dobrih nasvetov v Glas Naroda, da bomo lažje delovali na konvenciji.
Anton Eržen, delegat društva sv. Barbare št. 33 v Vestle, Pa.

Ker se bliža čas konvencije J. S. K. Jednote, sem se namenil še par besedi spregovoriti v glasilu Glas Naroda. Veseli me, da so člani začeli izražati svoja mnenja in nasvete v zboljšanje pravil J. S. K. Jednote. Prav z zanimanjem zasledujem vsa poročila oziroma nasvete.

Veliko se razmotriva o centralizaciji. Da je centralizacija potrebna in da jo članstvo z veliko večino zahteva, nam je v dokaz zadnje splošno glasovanje; toraj bi bilo nepotrežno s to točko čas tratiti na prihodnji konvenciji. Da smo vsi za enega in eden za vse, je mogoče, ako imamo centralizacijo bolniške podpore. Člani in članice moramo biti sigurni za bolniško podporo le v centralizaciji. Več članov javka, da odkar Jednota plačuje bolniško podporo, nimajo nič v društvenih blagajnah in prej pa da so imeli vedno dovolj. Pri nas je pa ravno obratno. Kakor sem opazil, se pritožujejo čez centralizacijo taka društva, ki vedno več podpore vzamejo kot jo v bolniški sklad vplačajo. Toraj naše društvo je in vedno bode za centralizacijo, ker hočemo biti tam, kjer smo sigurni.

Nekateri svetujejo tudi večjo odškodnino za izgubo udov. Višjo letevico je lahko napraviti, toda premlitost je treba, da za višjo odškodnino bi bilo tudi treba višja vplačila. Ako se hoče ven vzeti, se mora prej notri vložiti. S tem je treba računati, ne pa manj vplačati in več vzeti; to ne bi šlo dolgo.

Nekateri priporočajo strogo nadzorstvo bolnikov, za kar je tudi naše društvo. Smelo pa trdim, da pri našem društvu nadzorujemo bolne člane bolj strogo kakor smo jih prej, ko smo sami bolniško podporo plačevali. Pri naših društveni tajnik odbere vsak mesec dva člana, katera morata družbenemu domu. Vsi rojaki so vabljeni, da se vdeležijo ter položijo svoj dar bednemu narodu na altar. Rojaki, ne glejte na svoje politično prepričanje, temveč sedaj imejmo samo to pred očmi, kako bomo pomagali vdovam in sirotam, ki jih imamo toliko v stari domovini. Ameriški Slovenci, pomagajmo v tem strašnem času usmiljenja vrednim rojakom, ki nimajo od druge pričakovati pomoči kot od nas. Farrell, ski Slovenci, ne pozabite na ta dan ubogega našega ljudstva na Slovenskem, katerega je s tako močjo zadela šiba avstro-nemškega militarizma. Naša dolžnost je, da jim pomagamo. Midva imajva na razpolago več izisov knjige "Slovenski vstani!", cena 50 cen-

lastno glasilo omore služiti le Jednoti in vedno delati za napredok Jednote in članstva. Gotovo bodo nekateri zopet rekli: čemu nepotrebnemu stroške? Ako hočemo vedeti o poslovanju Jednote in društva, moramo imeti glasilo in ga tudi plačati gotovo dražje kot ne-lastno. Da lastno glasilo več koristi kot škoduje, so nam dokaz razne druge organizacije; toraj, ako vidimo, da koristi drugim organizacijam, bi gotovo tudi nam ne škodovalo. Vedno moramo delati z duhom časa. Bolj podrobno se bomo zgovorili na konvenciji. Pozdravljam vse člane in članice slavne J. S. K. J.
Delegat društva št. 32, Black Diamond, Wash.

Miluj me!

Rusko spisal S. Elpatievsky. — Za Glas Naroda priredil A. A.

1. Šestdeset pacientov sem bil že sprejel in vendar čakalna soba mestne bolnice še ni kazala nobenega znamenja, da bi bila kdaj prazna; ravno nasprotno: vrata so se vsak trunček odpirala in dopuščala v sobo nove paciente.

Čutil sem, da so mi bili vsi živi napeti, česar ni pri zdravniku, ki cel dan opravlja tožavno službo v bolnici, nič nenavade.

Eden pacientov je zapustil sobo. Sloneč nad knjigo, v kateri sem imel vpisane moje paciente, sem čakal, da se vrata odpro in da vstopi drug pacient. Ne da bi bil divj gnil glav od knjige sem stavlil vstopivši ženski običajno vprašanje:

"Kaj je z vami?"

"Nisem prišla radi sebe, gospod. — Radi nekega certifikata sem —"

"Certifikata?" — sem vprašal ne posebno prijazno, kajti pri tem sem že mislil na delo, katero me čakajo v takih slučajih.

"Za našega fanta. Glede njegove smrti. On je bil večkrat tukaj; in vi ste ga zdravili. In, — zdaj ga nočijo sezgati. Policaj mi je rekel: 'Pojdi v bolnico in prosij zdravnika za certifikat'. — In to ste vi, gospod."

Stvar mi je postala vedno bolj neljuba in neprijetna. Certifikat! To se pravi, da bo treba pregledati par debelih knjig.

"In, kaj je pa bilo fantu?"

"Veste, sree, gospod saj veste, sree. On je rekel, da ga nekaj tišči ravno pod sree, da ga pika in grozno bode. — On ni mogel najti prostora, kjer bi se bil pomiril, kjer bi mogel ostati."

Pomočniku sem naročil, da naj pregleda knjige, in vzel sem pol papirja in svinčnik, z namenom, da bom spisal certifikat.

"Toda, mogoče fant ni ravno radez umrl?" sem ji stavlil končno vprašanje.

"Ne, saj ni, ne. On je umrl na vrvi. Vzel je vrvi in se končal."

"Da, vrv; djal si jo je okoli vratu in pridrgnil. — In, ko sem jaz prišla, je bil že čisto plav —", je pripovedovala ženska.

Porinil sem na stran tisto pol papirja in moj pomočnik je istotako prenehel listati po knjigah.

Šele zdaj sem natančno pogledal žensko, ki je stala pred menoj. Bila je na prvi pogled žena kakega obrtnika, širokih ram, z močnimi kostmi na rdečem obrazu, koža na licu ji je bila, sodeč na oči, trda, gotovo radi sape; in orjaške roke so mi pričele o moči njenih mišic. Obležena je bila v črno jopo, njegone krilo je bilo pa na večjih krajih umazano; najbrže je prišla ravno od svojega dela.

"Menim, da mu ni bilo mogoče živeti, ali kaj?" sem neprostovoljno vprašal.

Moj glas gotovo ni bil prijazen in vljuden, kajti ženska me je tako čudno pogledala in stegnila proti meni svoje močne roke ter pričela govoriti hitro in zelo razburjeno:

"On, ne, ne, gospod! Nikakor ne. Ali nismo skrbeli zanj, ali ga nismo ljubili in bili z njim prijazni? Nikdar ni slišal od nas kake neprijetne besede. Ako bi bil pravi naš otrok, bi ga ne mogli bolj ljubiti. On ni bil naš; samo nečak, mogoče možna brata sin."

"Kako se je pa vse to potem zgodilo? Koliko je bil star?"

"Ravno enajst let. Njegovo ime je bilo Pavl. Paša. On, nesreča, moja nesreča! Če bi bila vedela, da se bo kaj takega zgodilo, bi ga ne bila nikoli vzela k sebi."

Ozdravljen
biti od mehurnega katarisa, bolnih ledje, pečenje urina, zgubo semena, želodčnih boleznih in revmatizma, pomeni za vsakogar pravo srečo. Ako se hočete ozdraveti, od teh kroničnih boleznih, pišite za pošt — na:
J. F. DOLENC,
P. O. Box 67, Detroit, Mich.

Bog odpusti mi! — Celo v ječi je bil že vsled svojega pijančevanja. On ima deset otrok, sedem jih je ilo s prvo ženo, trije pa z drugo. Paša je bil od prve žene. Dobra žena je bila; — Bog naj upokoji njeno dušo! Tako je bilo. — Tako, — v hiši ni bilo ničesar za v usta, pa so pošiljali Pašo okoli, da je prosjačil, ko še ni bil šest let star. Saj veste, kako taki otroci letajo za vozovi in prosijo: — 'Strie, dajte mi kopejko!' — In, ako ni prinesel dosti, ga je oče tepel, oh, tepel, tak otepel. — In mačeha tudi. — Tako, — seveda, mačeha ni nikoli taka kot prava mati; mati ljubi svojega otroka bolj kot kaj drugega na svetu. Potem se je pa ta ženska še od svojega moža naučila piti; in potem, ako ni Paša veliko naprosjačil, ga je ženska bila in pulila za lase —

"In midva, moj stari in jaz, sva imela fantka rada, in mislila sva si, da bi ga sprejela za svojega, za sina, veste. Živela sva dobro; moj mož je mizar, jaz imam pa majhno kramarijo, kjer tudi naredim eno kopejko ali dve. In potem, midva stara človeka, sva se tudi vedno dolgočasila, in zato sva si mislila samaprisebi: — 'Tukaj delava, delava bova celo življenje, pa za koga?' — Pa sva ga vzela. In rada sva ga imela, tudi. On je bil tako miren in tako ljubeč. Pаметen in udiren tudi. Dve leti sva ga pošiljala v šolo, pa, kadar je domov prišel, je pričel taksi risati tuje dežele in pripovedovati o ljudeh, ki žive v tistih deželah; veste, lepše je nama pravil kot v je knjigah. Ali pa, kadar je stari delal račune, je Paša vse skupaj seštel in zračunal, in celo kar iz glave. In potem je stari še enkrat preračunal, pa je bilo vedno vse dobro in prav; nikdar ni našel kake pomote. In, kadar je pisal; veste, on ni pisal takole", je rekla ženka in pričela s prstom po mizi kazati, tako kot bi čakala, in še dostavila: "Tokole je pisal, lepo, nalahko", in pokazala s prstom kako je pisal.

"In to še ni vse. Ko sem učitelja vprašala, ako je na dečku kaj nenavadnega zapažil, mi je rekel, da Paša ni tak kot so drugi dečki. On je bil vedno prvi v šoli. Učitelj je rekel, da je njegov najboljši učence, le to je, da Paša preveč misli. Kadar so imeli otroci odmor — je rekel učitelj — so vsi drveli na dvorišče, da so se igrali, le Paša je sedel v sobi in mislil o čem ali pabral. — Bog ve, da resnice govori."

"In potem — Vselej, kadar je imel stari priti domov, je šel na prag in ga pričakoval, da bi videl, ako ni zopet pijan ali jezen."

"In, ako zdaj mislim na to", je nadaljevala ženska po kratkem predledku", se mi zdi, da je on do zadnjega na tisto mislil. Včasih je prišel ponoči k meni v posteljo in se vlegel k meni. 'Zakaj pa ne spiš, Paša?' sem ga vprašala. — 'Oh, kar tako', je odgovoril in vzdihnil. — 'Zakaj si pa tako žalosten?' — 'Zakaj bi bil pa vesel?' — 'Tako, ali ne? Saj živim z nami in je tako kot je bilo poprej' — Na to ni nikdar odgovoril. — Včasih je pa rekel: — 'Jaz bom umrl, tetica', — in se me je krčevito oklenil. — 'Kaj govoriš? Bog se te usmili! Ali se ti ne dopade tukaj?' — Pa je odgovoril: 'Čemu naj bi živel?' —

"Pa sem mu pričela na vse načine govoriti. 'Počakaj', sem mu rekla, 'ko boš odrasel, boš dobil novo obleko, dolge hlače, lepo uro, srebrno z veričico, več, ono, ki imam v zastavnici. In ko bomo mi umrli, boš vse ti imel.' — Zopet ni odgovoril ali kaj pripomnil. — 'Pa sem nadaljevala: 'Strie te bo naučil svojo brt, ali te bomo pa kam drugam poslali; ako boš hotel k tvojemu botru, ki je sprevoznik. On te bo naučil, kako se opravlja sprevoznikovo delo, in ti se boš vozil po deželi. Ako bo pa Bog hotel, boš šel pa študirat, in postal boš bogat in učen mož, da boš hodil a palico okoli.'"

proč, tja v tisto deželo. Rekel je, da bo postal železniški sprevoznik, da se bo tako z železnico pripeljal do morja, tam bo šel na ladjo, ki ga bo peljala, kjer pavi okrog letajo. Potem je pa rekel, da si bo tam sezidal majhno hišico, kjer bo živel čisto samzase, in na ničesar drugega mislil kot na lepo deželo, v kateri bo stanoval. — Ako mu ne bi dali cel dan jesti, ne bi nič dal za to; samo pravil nam je o svoji deželi, njegove oči so se pa svetile kot dvoje sveč.

"Nekoč je prišla k meni moja sestrična; ona je poročena z nekim gostilničarjem v sosedni vasi. In, ko ga je ona prvič videla in slišala praviti o njegovi bajni deželi, mi je kar naravnost rekla: — 'Ti, tale fantek pa ne bo dolgo na svetu. On že govori o nebesih. — Ali si ga slišala, ko je govoril o ptičju iz paračija? On bo šel kmalu tja, boš videla. Jaz vem že za en tak slučaj.' — Tako mi je rekla sestrična."

Dozdevala se mi je, da bo to še gotovo dolga povest, zato sem žensko prekinil:

"Toda, zakaj se je pa obesil? Kaj mislite?"

"Jaz ne vem. Jaz ne morem na ničesar misliti, kaj bi to povzročilo. — On se je vedno nečesa bal. Veste, on je moral toliko prestati v svojih prvih letih. — Toda, najboljšje je, da vam celo povest povem, vse po vrsti. —

"Tako, ko sa ga midva vzela, je bila prva reč, da sva mu kupila novo čepico, nove čevlje, obleko, sukunjo in vse drugo kot mora biti. Potem sva ga poslala v šolo. On je živel z nama malo več kot polgodno leto, toda v tem času bi moral postati že malo bolj živ. Moj stari, veste, težko dela, in seveda, kadar je končal z delom, se mu je vedno domov mudilo, toda vseeno so bili redki dnevi, da ne bi kaj prinesel za Pašo. In, kadar sem jaz prišla domov s trga, sem vedno kaj prinesla, včasih jabolk, včasih pest orehov, ali karkoli že. Nikdar ga nisva tepla, niti pritrkala se ga nisem. Pa tudi nisva imela povoda, da bi ga tepla", je pristavila. "On je bil vedno tako miren in krotak —"

Ženska je parkrat globoko vzdihnila, potem pa nadaljevala svojo povest.

"In vedno se je načesa bal. Nekoč, ko ni posebno dolgo tedaj, je prišel med stari nekoliko natrikan domov in se je pričel nad mejo nekaj znati, ter me celo, kot je to pri možeh navada, nekoliko tepsti. Paša je takrat bral neko knjigo. Toda, ko je videl, kaj dela stari, je skočil in se oklenil svojega strica okoli noge ter ga pričel prositi: 'Prosim, ne tepi tetice, strie! Prosim, ne tepi jo. Jaz se tako bojim!'"

"Minilo je več tedno po tistem, pa ga nisva mogla pripraviti, da bi pozabil, da me je njegov strie tepel. Večkrat je jokal, oh, tako jokal, da sva ga morala več večerov zaporedoma nesti v posteljo. I včasih je prišel celo ponoči jokati in klicati: 'O, strie, pusti jo, — ne tepi jo, — prosim, strie! — Jaz se tako bojim!'"

"In potem — Vselej, kadar je imel stari priti domov, je šel na prag in ga pričakoval, da bi videl, ako ni zopet pijan ali jezen."

"In, ako zdaj mislim na to", je nadaljevala ženska po kratkem predledku", se mi zdi, da je on do zadnjega na tisto mislil. Včasih je prišel ponoči k meni v posteljo in se vlegel k meni. 'Zakaj pa ne spiš, Paša?' sem ga vprašala. — 'Oh, kar tako', je odgovoril in vzdihnil. — 'Zakaj si pa tako žalosten?' — 'Zakaj bi bil pa vesel?' — 'Tako, ali ne? Saj živim z nami in je tako kot je bilo poprej' — Na to ni nikdar odgovoril. — Včasih je pa rekel: — 'Jaz bom umrl, tetica', — in se me je krčevito oklenil. — 'Kaj govoriš? Bog se te usmili! Ali se ti ne dopade tukaj?' — Pa je odgovoril: 'Čemu naj bi živel?' —

"Pa sem mu pričela na vse načine govoriti. 'Počakaj', sem mu rekla, 'ko boš odrasel, boš dobil novo obleko, dolge hlače, lepo uro, srebrno z veričico, več, ono, ki imam v zastavnici. In ko bomo mi umrli, boš vse ti imel.' — Zopet ni odgovoril ali kaj pripomnil. — 'Pa sem nadaljevala: 'Strie te bo naučil svojo brt, ali te bomo pa kam drugam poslali; ako boš hotel k tvojemu botru, ki je sprevoznik. On te bo naučil, kako se opravlja sprevoznikovo delo, in ti se boš vozil po deželi. Ako bo pa Bog hotel, boš šel pa študirat, in postal boš bogat in učen mož, da boš hodil a palico okoli.'"

"Tako sem mu vedno govorila, toda on me je vedno in vedno zavrnil: 'Ne, tetica, življenje nima pomena. Jaz bom umrl'. — Tako je govoril in, seveda, človeku je nazadnje dovolj takega govorenja; večkrat sem ga morala z neprijazno besedo spraviti zopet v njegovo posteljo."

Zopet je bil kratek molk, in potem je nadaljevala:

"In včasih je bil tako žalosten, grozno žalosten; pa je prišel k meni in me prosil, da naj ga milujem."

"Milujete?" sem jo vprašal. — "Da, včasih je ponoči, ko sem mislila, da spi, prišel k meni in rekel, da gre k meni. Zlezel je gori in se mi z rokami ovil okoli vratu, nakar je rekel: 'Miluj me, tetica'. S tem je mislil namreč, da bi ga božala in k sebi stisnila. — Stisnila sem ga in tako sva potem oba skupaj zaspala. Nekoč sva tako ležala, pa je rekel ta otrok: 'Tetice, dajva skupaj umreti.'"

"Kaj pa misliš, otrok?" sem mu rekla. — 'Zakaj bi prej umrla, predno je mama usojeno?' — 'Potem je pa on rekel: 'Strie bo prišel k nama, in oče in mati bosta prišla in bosta videla, da sva oba umrla. Vsi bodo prišli in bodo jokali in naju milovali...'"

"Toda on ni nikdar jokal. Bil je žalosten, vedno le žalosten". Zopet sem prekinil žensko:

"Toda, kako je pa do tega prišlo?"

"Vi mislite, kako je prišlo do tega, da se je obesil?"

Prikimal sem ji.

"Oh, to je bilo pa takole. — Nekoč je prišel iz šole; bil je bolj žalosten kot kdaj poprej. — 'Daj mi kaj jesti, tetica', je rekel. — 'Nekaj me boli pri sreu.'"

"Pokliči strica", sem mu rekla, 'da bomo jedli skupaj.' — 'Ne, ti pojdi, tetica, jaz sem tako, oh, tako truden.'"

"In vlegel se je na svojo posteljo in obrnil obraz v steno. Jaz sem šla, pa vem, da sem poklicala starrega. Mogoče je bilo deset, mogoče celo petnajst minut pozneje, ko sem se vrnila in hotela iti v njegovo sobo, toda vrata so bila zaklenjena. Zlezla sem skozi okno in ga našla visečega na vrvi; bil je že popolnoma plav. — Gori na stropu je bila majhna kljuka, na katero je obešal svojo brisačo; in na tisto kljuko je privezal vrv in se obesil. — Bila je tako majhna kljuka, da je čudo, da ga je držala, toda, saj je bil komaj enajst let star, pa tako suh, in uled, oh! —"

Pozabil sem da ordiniram, in nisem slišal, ko so se vrata odprla, skozi katera je prišlo cel kup pacientov, ki so poslušali povest.

In zopet so se vrstili ljudje z različnimi človeškimi boleznimi, toda mislil sem le na žensko in na predmislijočega, suhega in bledega fanta, ki se je obesil; ki se je obesil — enajst let star.

Vojna pomaga delavcem v boju za 8-urno delo.

Dr. John B. Andrews, tajnik American Association for Labor Legislation, katere predsednik je prof. Irving Fisher iz Yale univerze, predsednik Wilson in član vrhovnega sodišča Brandeis pa predsednika, je izjavil, da je evropska vojna veliko pomagala ameriškem delavstvu v boju za osemurno delo.

Kot vzrok navaja sledeče: "Vojna je povzročila, da se je priseljevanje delavskih slojev skoro popolnoma vstavilo; vojna je na priseljevanje toliko vplivala kot bi bila vpljana postava, s katero bi bilo ali na oni strani prepovedano izseljevati se v Ameriko, ali pa, s katero bi bilo tukaj prepovedano priseljevati se."

</

Zdr. države in Mehika.

Vojni tajnik Baker je naznanil, da se ne bo milice odpoklicalo, dokler ne bo meja varna.

RAZMERE NA MEJI.

Villa je zopet umrl. — Villisti so umorili dvajset Carranzistov. — Raznoterosti o mehikem položaju.

Washington, D. C., 22. avg. — Narodna straža bo ostala na mehiki meji, dokler se je ne bo lahko odpoklicalo, ne da bi bila potem zopet v nevarnosti ameriška življenja oziroma ameriška lastnina.

Tako je odgovoril večeraj vojni tajnik Baker ter s tem pojasnil politiko Wilsonove administracije.

Vojni departament je zadnji čas dobil od večjih strani pritožbe, češ, da obdržavanje milice na meji, ki — kot se dotičnim dozdeva — nima nobenega pomena, škoduje miličarjem, ker si ne morejo služiti kruha in se vsled tega tudi ogrožajo blagostanje njihovih družin.

Na vse te pritožbe je Baker odgovoril v gornjem smislu in se pristavil, da miličarji "vsak dan dobivajo nektravne zmage". On pravi, da so iz zdaj Amerikanci na meji svesti varnosti svojega življenja in lastnine, češar pa ne bi bilo, ako ne bi bilo na meji oborožene sile.

Grozni viharji na meji.

Washington, D. C., 22. avg. — Pretekli petek je grozen pešeni vihar razsajal okoli miličarskih taborov v bližini Brownville, toda, glasom poročila generala Funstona, ni povzročil posebne škode. Pač pa so morali vojaki tabore zapustiti in si poiskati zavetja v javnih poslopjih v Brownville.

Kolonel Bullard poroča iz San Betina, da je tudi tam razsajal vihar, toda ni napravil posebne škode. Življenje so izgubile menda samo tri osebe.

Boj med Carranzisti in Villisti.

El Paso, Tex., 22. avgusta. — V okolici Sante Ysabele, Chihuahua, je šestdeset mož broječi oddelek Villistov premagal neko večjo četo Carranzovih vojakov, kot se glase privatna poročila. Poročila pristavljajo, da je imel Carranzov poveljnik dvajset mož izgub, medtem ko so jih Villisti samo dvajset izgubili.

Grozodejstva Villistov.

El Paso, Tex., 22. avgusta. — Sem je došlo par števil "El Democrat" a iz Chihuahua, v katerih je poročilo, da je nek Villistov poveljnik lastnorčno odredil večjim Carranzovim vojakom, ki jih je vjel, usesa ter jih nato še umoril. Tako je, kot je omenjeno v listu, pripovedoval nek Carranzov vojak, ki se je srečno rešil iz vjetništva Villistov.

Villa je zopet izdihnil svojo dušo?

El Paso, Tex., 22. avgusta. — Villa je v Pellay-u, blizu Parrala, umrl na zastrupljenju; tako se glasi neko poročilo, katerega je danes prejel general Francisco Gonzales, poveljnik v Juarezu. V poročilu, kot ga je general izjavil, ni nobenih podrobnosti, vendar pravi, da je to zelo mogoče, kajti bandit Villa je bil v nekem boju pri Guerrero dobil zelo hudo rano v koleno.

Pod kakimi pogoji bodo ameriške čete zapustile Mehiko?

Washington, D. C., 22. avg. — V tukajšnjih vladnih krogih je mnenje, da bodo ameriški komisarji, ki bodo, oziroma, ki so bili imenovani, da se bodo udeležili ameriško-mehiške konference, ki bo imela nalogo rešiti mehiko-ameriške zapletitve, dobili od svoje vlade naročilo, da stavijo Mehikancem sledeče pogoje, pod katerimi bo vlada Združenih držav odpoklicala svoje čete iz Mehike:

- 1. — Carranza mora podpisati pogodbo, da bo na ameriško-mehiški meji vedno 20.000 Carranzovih vojakov, katerih dolžnost bo skupno z 20.000 ameriški vojniki čuvati ameriške interese.
2. — Carranza mora pripoznati neko "nevtralnno zono", na kateri bodo ameriške čete lahko operirale proti mehikim banditom, a la Villisom.
3. — Končno Carranza mora garantirati za varnost ameriških interesov in življenj v Mehiki.

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU BRATU!

Katol. konvencija v New Yorku.

Napad na Wilsonovo administracijo.

Na programu prvega dne velikih katoliških slavnosti, ki se ta teden vrše v New Yorku, je bil zlasti upoštevanja vreden napad na administracijo predsednika Wilsona, zlasti kar se tiče njene politike z Mehiko.

Anthony Matre iz Chicaga, narodni tajnik Ameriške federacije katoliških društev, je pri otvorjenju konvencije bral svoj govor v Cathedral College-u, v katerem je podal vse podrobnosti, koliko je Federacija delala za katoličane v Mehiki in koliko ovir ji je sedajna administracija delala s tem, da je pripoznala Carranza za mehškega predsednika.

Rekel je, da je Federacija poslala predsedniku Wilsonu in državnemu tajniku Bryanu poseben protest proti različnim grozodejstvom, ki so se dogajale v Mehiki. Na ta protest ni bilo odgovora, niti se ni ničesar ukrenilo. Pozneje je se brzojavnim putem poslalo še en protest, in sicer v imenu 16.000.000 katoličanov, toda vse skupaj je bilo le kot "glas upijočega v puščavi".

Pravi, da se izza časa francoske revolucije se niso nikdar dogajale večje nepravilnosti in grozodejstva napram katoliškim vernikom kot so se napram katoličanom v Mehiki, odkar je predsednik Carranza.

Katoličani se potegujejo za moralo.

Zopet se bo pričelo veliko gibanje za čisto in moralno življenje v Ameriki, kot se glasi uradno poročilo Narodnega odbora za ljudsko moralo Ameriške federacije katoliških društev.

V otvorilnem govoru velike katoliške konvencije je bilo navedeno, da vladajo v Združenih državah vse kritike vredne moralne razmere, katere so posledica raznih nepravilnih in celo nezastidljivih naprav, kot naprimer: kinematografskih slik, časopisov, knjig itd., zlasti pa še raznih protikatoliških organizacij.

Nekoliko krivde pade tudi na obstoječe šolske razmere, posebno se v višjih šolah, ali takozvanih "college-ih". Dotično poročilo, ki je bilo pri otvoritvi konvencije prebrano, se konča s pozivom na starše, da se pridružijo delu zoper nemoralo.

Wilsonova administracija ni nevtralna, pravijo nemški katoličani.

Nemška katoliška centralna zveza in nemška katoliška federacija države New York sta se izrazili proti evropski in mehiški politiki Wilsonove administracije. Centralna zveza je sprejela poročilo predsednika Jos. Frey-a, ki karakterizira Wilsonovo administracijo kot "ne-nevtralnno" in "pro-angliško".

Mr. Frey se tudi zgraža nad washingtonsko vlado, ki se ni nič potegnula za mehške katoličane, ki so morali veliko trpeti zadnji čas.

Najbolj globoko je posegel v napadnih na Wilsona Chas. Krotz, predsednik Nemške katoliške federacije države New York, ki je rekel: "Dobili smo moramo vsi iz srca obžalovati, da božja roka s tako težo leži na človeštvu, ne moremo, da ne bi izrazili svoje veselje in zadovoljstvo, da ima nemški narod toliko uspehov. Zaupanje v božjo pravico, velik patriotizem in entuziazem za idealni dobroti človeštva, nam jamčita, da ne more biti nemški narod nikdar podjarmljen."

"Da se mi Amerikanci, ki smo bili rojeni kot Nemci, zavedamo tega dejstva, še ni noben dokaz, da ljubimo manj svojo deželo (pri tem misli namreč Ameriko). Lahko rečemo, da naše simpatije z Nemci niso znamenje neljubezni do naše dežele (Amerike); in lahko vedno rečemo, da smo več storili za razvoj te dežele kot Angliji, in nemški vpliv ni še nikdar ogrožal naše Unije."

Amerika je kriva, da se je vojna podaljšala.

"Vsled tega se ne moremo strinjati z odnošaji naše vlade napram nevtralnosti, s katero obenjuje z vojskujočimi se državami; in naše mnenje je, da je soglašanje in simpatiziranje Združenih držav z zaveznički zakrivilo, da se je vojna podaljšala..." Nemci zahtevajo, da bo imel pač glas pri mirovni pogajanjih.

Nemška katoliška federacija države New York je končno sprejela resolucijo, v kateri se zahteva, da bo imel papež glas pri mirovni pogajanjih, ki bodo sledila koncu evropske vojne.

Papež je "nevtralen", pravi Farley.

Rimsko-katoliški prelati v New Yorku so bili zelo razburjeni, ko je iz Rima došlo poročilo, da je papež naročil italijanskim kardinalom in sploh vernikom moliti za poraz centralnih držav in za zmago Italije ter njenih zaveznikov. Vsi dvomijo, da bi papež kaj takega ukrenil, ker je on "oče vseh vernih".

Kardinal Farley je svojega tajnika pooblastil, da je izdal sledečo tozadevno izjavo: "Kar se tiče poročila, da je sv. oče papež naročil moliti za zmago zavezniškega orožja, moram pripomniti, da sem jaz mnenja, da v tem najbrže ni resnice. Kore-spondent, ki je poslal to poročilo v svet, bi moral priložiti kaj uradnega. Dozdej ni došlo še nič uradnega, vsled česar je naše mnenje, da poročilo ni vrjetno. Papež je oče vseh vernih. Vsak skupaj najbrže ni drugega kot prazne govornice."

"Razumljivo je, da italijanski kardinali molijo za zmago italijanskega orožja, kot molijo francoski in belgijski oziroma nemški kardinali za zmago francoskega, belgijskega oziroma nemškega orožja. Cerkev vsake posamezne dežele je popolnoma neodvisna in lahko moli za napredek svoje dežele; tudi mi v Ameriki bi gotovo molili za uspeh ameriškega orožja, ako bi bila Amerika v vojni. Vatikan je popolnoma nevtralen."

Nekteri katoliški časopisi so to poročilo pozdravljali s "čisto navadno lažjo".

Angleški pacifist v ječi; — poročajo iz Berlina.

Iz Berlina je došlo sledeče poročilo: Berlin, Nemčija, 20. avgusta. — (Brezlično preko Sayville.) — Glasom Prekmorske poročevalne agencije, je nek italijanski list natisnil poročilo, da je bil angleški pisatelj Norman Angell obsojen na osemnajstmesечно ječo in trdo delo, ker ni hotel sprejeti orožja in iti v vojno.

Poročilo dalje pravi, da mu niso vsi prizivni nič pomagali. Ralph Norman Angell Lane, ali pa kot je bil pod svojim posatelskim imenom znan — Norman Angell, je bil že dolgo v zvezi z mednarodnim mirovnim gibanjem, in splošno znan je postal zlasti še odkar je izdal svojo knjigo "Velika iluzija", v kateri znanstveno razpravlja o brezpomembnosti vojne.

Od pričetka vojne, l. 1914, je Angell vednoinevno kritiziral razmere, ki so narode privedle do tega, da so se zapletli v tako grozno klanje. Večkrat je imel predavanja, s katerimi je vsposobil ljudi, da bi se pričeli zavzemati za mir. Toda dozdej, dokler ni došlo poročilo iz Berlina, še ni bilo čuti, da bi bil prišel v kašne neprilike z angleško vlado.

Norman Angell je preživel svojo mladost v Združenih državah in pozneje se je tukaj večkrat mudil. On je bil pretleko zimo šest tednov v New Yorku, kjer je imel več predavanj o mednarodnih aferah. Svoja predavanja je imel zlasti pred različnimi mirovnimi organizacijami.

Pred Zensko mirovno stranko se je 11. novembra 1915 zgražal nad takozvano ameriško "preparatnost" kampanjo ter je prerokoval vojno z Japonsko, ako ne bodo Združene države svojo politiko v kratkem spremenile.

V Londonu in Parizu je bilo tekom vojne ustanovljenih več "Norman Angellovih klubov", katerih name je bil propagirati njegove ideje.

O mraku.

Mrak se prikradel je v soho skozi prozorno steklo... Mene pa v duše temnobno vroče je nekaj spekle. Vem, kaj; pisma spomin, ki mi je trdo reklo, da sem jaz teme sin, da se žame prekri pogin... Anton Medved.

Vladne številke kažejo, da povzročajo prosperiteta stavke.

Preteklo leto je bilo v Združenih državah več stavk kot kdaj poprej. Zdaj pa grozi celo stavka 400.000 železniških delavcev.

Meseca avgusta, lanskega leta, je bilo v deželi 143 štrajkov, septembra jih je bilo 165 več, oktobra jih je bilo 106 več kot tekom obeh prejšnjih mesecev, novembra jih je bilo 98 več, decembra 68 in januarja, letošnjega leta, pa 114 več.

Tekom februarja, marca in aprila so se te "delavske neumnosti" množile in l. maja dosegle višek. Takrat so računali, da je bilo vsled raznih stavk prizadetih okoli pol milijona delavcev.

Tekom maja je pa izbruhnlo še več drugih, zlasti večjih štrajkov, kot naprimer newyorških krojačev, potem mizarjev in plekskarjev v New Yorku; dalje krojačev v Chicagu in premogarjev v Pennsylvaniji.

Zastavkali so bili tudi železničarji na pacifiški obali, potem je pričelo s stavko 2.000 premogarjev v Kansasu, 6.000 v Kentuckey itd.

Te številke so povzete iz uradnega vladnega poročila. Isto poročilo, ki javlja o štrajkih, poroča tudi, da je zdaj manj brezposelnih, da imajo delavci zdaj krajši delavni čas, boljše plače, da primanjkuje delavcev ter da se ne producira toliko blaga, kolikor bi ga bilo treba. Višje plače, krajši delavni čas; pa vseeno je toliko stavk!!

Da, prosperiteta povzročajo stavke. — Prosperiteta je povzročila to, da je dobilo delavstvo priliko, da je lahko zastavkalo in pri tem upalo, da bo zmagalo, da bo moglo kapitaliste prisiliti, da jim bodo ugodili — kajti ako je takozvana prosperiteta, potem je manj brezposelnih in toraj tudi manj stavkokazov.

Prosperiteta je pa tudi povzročila, da so se cene živilm in splošni življenju zelo povišale. Iz uradnih vladnih številk je razvidno, da imajo delavci zdaj 12 odstotkov več plače kot so jo imeli prejšnjega leta, toda številke iz istega vira pa kažejo, da se je tudi življenje podražilo za 15 odstotkov. — Toraj so delavci, ki so tudi pred to "prosperiteto" delali, na slabšem kot so bili prej. Sedaj imajo od te prosperitete le oni korist, ki niso pred prosperiteto imeli dela.

Zdaj vidimo, v koliki meri je ameriško delavstvo deležno te prosperitete!

Dopis iz Mehike.

Nekje v Mehiki, 8. avgusta.

Namenil sem se nekoliko opisati, kako je z nami v tej vroči Mehiki. Douglas, Ariz., smo zapustili 8. marca v nadi, da ulovimo bandita Villo, ki je napravil velik zločin v Columbusu, N. Mex., kot je še gotovo v spominu čitateljem.

Dobili smo povelje "Boots and Saddles" in uro poznej smo se drvi ob meji. Jezdili smo cel dan brez odmora do polnoči. Prenočili smo v nekem gozdu med dvema gorama. Postavili smo bili močno stražo okolinokoli, potem pa položili po tleh in zaspali pod milim nebom.

Tako smo živeli en teden. Po banditu ni bilo ne duha ne sluha; a pripravljani smo bili za vsak slučaj. Bilo je nekega večera, okoli 10 ure, ko dobimo povelje "Na sedla!" in kmalu potem je drvila preko meje cela sedma kavalerija. Bilo je ravno ob dveh zjutraj, ko smo vdri v Mehiko. Tista noč je bila čudna. Slišalo se je le peketanje konjskih kopit in tuljenje divjih živali, ki jih je veliko v teh krajih. Bali se jih sicer nismo, toda kljub temu smo zdajpazdaj pogledovali na stran, kdaj se nam bo kak volk približal, ali kaj slišnega. Imel sem pripravljeno puško in avtomatično pistolo, katere bi se bil v slučaju potrebe poslužil. No, pripetilo se ni bilo nič takega. Jahali smo celo noč in drugi dan dopoldne. Ustavili smo se 60 milj proč od meje, pripravljani na boj. Imeli smo palec na debelo prahu na sebi, toda vojak, ako je treba, vse prestopi. Nakrsnili smo konje in jih očistili, kakor tudi sebe in se za tisti pošli.

Dva dni poznej smo bili že daleč v Mehiki. Ravno solnce se je dvigalo izza gore, ko smo se približali mali vasi G., ko smo začeli različno peketanje kopit in glasne krike.

Bili smo s konjev v trenutku in zgrabili za puško. Poveljnik je dal z roko povelje "Action left!" Izpolnili smo ga in pričeli streljati na levo proti sovražniku, ki se je vstavljal v dogledni bližini, toda noben se ni upal približati, ampak so se le v daljavi po polju prekrnavali. Postrelili smo jih par ducatov, nakar so pričeli bežati "over the hill". Zaplenili smo nekaj pušk; ko sem tudi jaz eno pobral, sem videl, da je zelo stara in avstrijskega izdelka. Bila je narejena v Gradcu na Štajerskem, toda pozabil sem pogledati, katerega leta. Rad bi jo bil obdržal, toda ni mi bilo dovoljeno. Po mojem mnenju je ta puška še od cesarja Maksimilijana, toda trditi ne morem. (Po našem mnenju dotična puška ni še od za časa Maksimilijana, temveč je gotovo novjšega izdelka. Znano je namreč, da je bil Huerta nekaj mesecev pred vojno iz Avstrije naročil večjo množino orožja, katerega del je dobil, drugega pa ni mogel, ker je medtem prišlo do vojne. Gotovo je tista puška prišla v Mehiko nekaj časa pred vojno. — Nedavno se je tudi poročalo, da so italijanski vojaki na soškem bojišču zaplenili par pušk, na katerih so bili mehiki grbi, toda bile so avstrijskega izdelka. Te puške so bile gotovo namenjene v Mehiko, toda jih vsled izbruha vojne niso mogli, oziroma jih tudi ne bi hoteli, ako bi jih prav mogli, odposlati Huerti. Op. ured.)

Mr. Enright je prinesel s seboj par števil "Irish Independent" a in "Irish Nation" a, v katerih je čitati hude napade na vlado, v katerih se zahaja več karikaturn David Lloyd George-a, ki pleše na zabavo ljudstva kot Charlie Chaplin.

V Angliji se ne poroča veliko o vojne položaju, pravi omenjeni trgovec, vsled česar je priprosto ljudstvo mnenja, da položaj ni posebno bliščee za zavezničke.

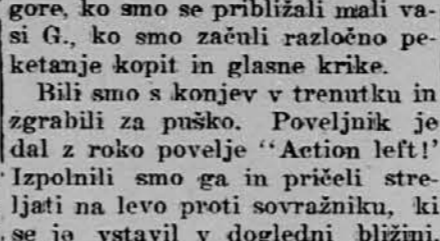
Ko so 7. avgusta nemški Zeppelin vprizorili na pad na angleško obalo, je angleški vojni departament sporočil, da je bilo zelo malo škode in sta bili samo dve osebi ubiti. Mr. Enright pa pravi, da je on iz zanesljivih virov zvedel, bi je bilo 160 ubitih.

Usoda. Smrt je sapa studena, človek na vrbi je kaplja, vrba zamaje se lena, človek se v večnost potaplja. Z nami usoda igra, kakor z vodami čaplja. Blede kosti še rahlja, ko smo že v grobu doma. Anton Medved.

NAŠI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče pošte.

- Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Clrar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovlän.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Fuebia, Colo.: Peter Cullig, Frank Janesh in Frank Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolkar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbrnar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Decatur, Ill.: Dan Badovinc.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaleti in Frank Bambich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Gaisch.
St. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barbarič.
Charokan, Kans.: Frank Rečman.
Ogden, Ill.: Matt Hrbnerič.

Slovensko katoliško podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE. Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pensylvanik.

GLAVNI URAĐNIKI:

- Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 647, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wya.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Poučlaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK I

Dr. MARTIN IVBO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

- Predsednik: IGNAČ PODVASKIN, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

- Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANIČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČIČ, 628 Davson Ave., E. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

- Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11 1/2, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAL, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Wilt, Ill.

Doplat naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Angleške čete pazijo na Irsko.

Pred par dnevi je prišel v New York s parnikom "Finland" čičaški trgovec Henry M. Enright, ki je izjavil, da pazi na Irsko nočindan 150.000 angleških vojakov, ki imajo nalogo preprečiti kako vstajo, ako bi slučajno izbruhnila.

"To je vsekakor znamenje, da se Anglija boji, da ne bi trije zopet pričeli s kako vstajo, kajti znano jim je, da se vrši po celi Irski veliko protiangliško gibanje. V Irski je v vsakim dnem večja nezadovoljnost; to pripoznavajo sami Angleži. Na skrivaj se tiska več časopisov in jih nato istotako na skrivaj razširjajo, v katerih se zgražajo nad vlado in ščejuje proti nji."

Mr. Enright je prinesel s seboj par števil "Irish Independent" a in "Irish Nation" a, v katerih je čitati hude napade na vlado, v katerih se zahaja več karikaturn David Lloyd George-a, ki pleše na zabavo ljudstva kot Charlie Chaplin.

V Angliji se ne poroča veliko o vojne položaju, pravi omenjeni trgovec, vsled česar je priprosto ljudstvo mnenja, da položaj ni posebno bliščee za zavezničke.

Ko so 7. avgusta nemški Zeppelin vprizorili na pad na angleško obalo, je angleški vojni departament sporočil, da je bilo zelo malo škode in sta bili samo dve osebi ubiti. Mr. Enright pa pravi, da je on iz zanesljivih virov zvedel, bi je bilo 160 ubitih.

Usoda. Smrt je sapa studena, človek na vrbi je kaplja, vrba zamaje se lena, človek se v večnost potaplja. Z nami usoda igra, kakor z vodami čaplja. Blede kosti še rahlja, ko smo že v grobu doma. Anton Medved.

NAŠI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče pošte.

- Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Clrar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovlän.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Fuebia, Colo.: Peter Cullig, Frank Janesh in Frank Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolkar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbrnar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Decatur, Ill.: Dan Badovinc.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaleti in Frank Bambich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Gaisch.
St. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barbarič.
Charokan, Kans.: Frank Rečman.
Ogden, Ill.: Matt Hrbnerič.

Slovensko katoliško podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE. Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pensylvanik.

GLAVNI URAĐNIKI:

- Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 647, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wya.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Poučlaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK I

Dr. MARTIN IVBO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

- Predsednik: IGNAČ PODVASKIN, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

- Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANIČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČIČ, 628 Davson Ave., E. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

- Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11 1/2, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAL, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Wilt, Ill.

Doplat naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Angleške čete pazijo na Irsko.

Pred par dnevi je prišel v New York s parnikom "Finland" čičaški trgovec Henry M. Enright, ki je izjavil, da pazi na Irsko nočindan 150.000 angleških vojakov, ki imajo nalogo preprečiti kako vstajo, ako bi slučajno izbruhnila.

"To je vsekakor znamenje, da se Anglija boji, da ne bi trije zopet pričeli s kako vstajo, kajti znano jim je, da se vrši po celi Irski veliko protiangliško gibanje. V Irski je v vsakim dnem večja nezadovoljnost; to pripoznavajo sami Angleži. Na skrivaj se tiska več časopisov in jih nato istotako na skrivaj razširjajo, v katerih se zgražajo nad vlado in ščejuje proti nji."

Mr. Enright je prinesel s seboj par števil "Irish Independent" a in "Irish Nation" a, v katerih je čitati hude napade na vlado, v katerih se zahaja več karikaturn David Lloyd George-a, ki pleše na zabavo ljudstva kot Charlie Chaplin.

V Angliji se ne poroča veliko o vojne položaju, pravi omenjeni trgovec, vsled česar je priprosto ljudstvo mnenja

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:
Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Brad dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Kaznjik: LOUIS COSTELLO, Box 563, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:
MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH FISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. POBENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. I, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, šte. 114, Ely, Minn.

Vai dopis, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarnaj oddjeljavte, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Člani mehiške posredovalne komisije. Zgoraj: Louis Cabrera; sredi: Alberto I. Pani; zdolaj: Ignacio Bonillas.

Janko je hotel zopet nekaj reči, pa je umolknil.

Mati ga je pogledala s svojimi skrbnimi, od truda mirnimi očmi, ki so hotele a hip biti živahnejše. A Janko je vedel, da je mati trudna.

Potrkala sta.

— Noter!

Visok, skoro kričeč glas se jima je odzval, in vstopila sta.

Po nizki, začrneli kuhinji je plaval čuden, zadušljiv vonj. — Janko ga ni mogel razločiti, a stara Poljanka je dvomljivo zmajala z glavo in krepko stisnila ustnice, da sta se ji naredili na licih dve globoki jamici, kakaj mati Poljanka ni imela več zob.

Skoz leva vrata je vstopila v kuhinjo ženska srednje rasti, ne navadno živahnega in razigranega obraza ter malih, bistrih oči. In te oči so bile zabrisane, vtisnjene, obrvi redke in trepalnice mesnatokrvne.

— Bog daj, Bog daj! — je začela naglo in si hitela gladih razkuštrano frizuro. — Ste pršli pogledat kvartiček za svojega sinčka — prosim, kar vstopite! Seveda zamertiti ne smeta, se nisen nadejala, res ne. — in odprla je vrata v nizko, s starim pohištvo opremljeno sobo, mahaje na vse strani z rokami in prestavljuje po nepotrebnem stole iz kota v kot. Potem je zaprla napol priprta vrata, skoz katera je bila pravkar smuknila mala, suhljata moka postava.

In še dolgo je drobtinila po sobi in brezposelno prišla sedaj tu, sedaj ono stvar.

Poljanka in sin sta sedla na odkazana prostora. Nasproti se jima je naslonila na mizo nova gospodinja in neprenehoma govorila:

— O, človek ima toliko dela! — Polne roke, čez glavo! Sedaj pojdi na trg, sedaj kuhaj, sedaj leti v prodajalno, sedaj sedi in pomagaj njemu! — Veste, moj mež je liznar. Pa ne tak, kakršni so drugi. On dela samo za veliko gospodo: mufe, kape, kožuhe, pelerine, ovrtnike, ali, enega za sto goldinarjev. In toliko imava dela, da vam ne morem povedati. Pa res, kaj ste bili doslej na stanovanju?

S tem vprašanjem se je obrnila na Janko, ki je z zanimanjem ogledoval nove vojaške in druge kape, razobešene po zidu.

— Pri Miciki pod Gradom? — je odgovorila mati in postrani pogledala sina, ki je v zadregi povsli oči.

— A, pri Miciki pod Gradom! je ponovila s prisiljenim čudenjem zasmejala se sumljivo in namrdnila z velikimi ustnicami.

— Pa zakaj ne mara biti več tam? — je vprašala dalje. A ko je videla, da se pomišljata, je hitro pripomnila:

— Eh, recita, kaj tebi mar! Kaj ne? Že tako pride. Nikjer ni za vse prav. Kaj ne, mati, tuji ljudje so le tuji. Oh, tudi jaz vem: poskusila sem dovolj sama. Moj križani Jezus... — zavila je male oči in kimala z glavo tako komično in prisiljeno, da bi se bil Janko kimalu nasmehnil.

Nato je uprla oči vanj ter ga začela prikupno motriti. Janko se je premaknil na sedežu in iskal, kam bi pogledal.

— Ali sinčka imate pridnega, mama.

— Kako veste?

Stara Poljanka se je nasmehnila z nekako samoljubno zadovoljnostjo.

— E-e-e, jaz se spoznam na to. Vidite, predeljeno brado ima. — glejte, kakor dve bradi. In to zmerom pravi, da se fant lahko uči. Gospod bo, gotovo bo gospod!

Nato ga je gledala zopet tako čukasto, da si ni mogel kaj, da bi se ne smejal.

Polanka pa je rekla:

— E, revo bo!

A okoli usten ji je igral blažen smehljaj.

Janko je pogledal mater, in oči so mu oživele. V njegove nerazvite, otročje poteze je šinilo nekaj ponosnega, potem pa se mu je za hip pojavil smehljaj zadrege na licih.

Nato so se smejali vsi trije. A najglasnejši je bil zadirni, razklani smeh gospodinje, ki sploh ni mogla govoriti s tujim človekom brez smehu. To ji je bilo prirojeno. Njeno vedenje je bilo prilizjeno, skoro prisrčljivo, te se pravi tako, kakršno je vedenje natakarije in markerjev.

Gospodinja ja je nato povabila, da si ogledata sobico, v kateri bi stanoval Janko. Bil je to majhen prilepke, ki ga je oddajala gospa Pospisilova že dolgo časa. Odkar se je bil izselil iz nje pred petimi meseci neki nemški pleskarji pomočnik, ni živa duša vprašala po njem.

Janko se je oziral po nizki sobici, okornimi in voglatimi starnenti, je visela ornamenta slika francoskega grenadirja, iztrgana iz časnika in objedena od molov V kotu je stala omara, na kateri so se dali le še težko razločiti sledovi politure.

Ob mizi, pregrnjeni z rjavim čipkastim prtom, je stal oguljen, naslonjač. Čez posteljo pa je bilo razpeto pregrinjalo z velikanskimi rdečimi rožami.

Pod oknom se je razprostiral vrt bogatega zasebnika. Piramidaste smreke in sočnate tise, gosti jasminovi in kosmuljevi grmiči, različno tuje in domače drevje je rastle v njem.

— Kako lep razgled, poglejte! Kako prijazno je tu pomladi, ko vse mrgoli samih tičkov! Od jutra do večera pojo na vrtu kosi in senice. In duh španskega bezga — oh, to je zame največje veselje! Ko bi ne imela toliko dela, hej, ceči dan bi bila pri oknu!

Gospa Pospisilova je govorila tako, kakor da bi čitala iz knjige, zato je zavila vsako besedo naopak in naglašala tako, kakor nikoli nihče. Pri vsaki besedi pa se je ozrla na Janko, ki je slonel na oknu.

Poljanka je mislila, da se govori tako po gosposko, a Janko je ni slišal; zagledal se je bil na vrt in motril bele brezje, ki so se lepo svetlikale izmed obletelih vej kostonjev, platan in laških jeseinov. Breze je imel jako rad.

Med tem sta se ženski pogajali za plačo.

— Res, mama, res: izpod sedemnajst goldinarjev na mesec ga ne morem vzeti. Imam izgubo,

gotovo izgubo. Ali rada bi ga. — Jako mi ugaja, zato, ker ima tako lepe črne kodrčke in tako velike oči. Jej, kako mu bo pristojal beli koretelj! On mora biti gospod! In še mene se bo lahko spomnil pri kaki maši. Človek res ne utegne, da bi zmolil eden očenašek ali dva. Toliko skrbi, da se Bog usmili, in polne roke dela. Med tem pa se človek ne more izkopati iz greha; povsod grešiš. O usmili se nas Večni, grešnikov!

Gospa Pospisilova je povabila glavo in zavrtela oči, da se je pokazala belina, preprežena z drobnimi, krvavimi nitkami.

Sledil je kratek odmor.

— Sedemnajst, kaj ne, mama? — je pretrgala gospodinja molk.

— Nekaj bodete odnehali. Tam je plačeval samo štirinajst.

— Pa je jedel polento in močnik; kaj takega jaz vendar ne morem postaviti predenj.

— Hm, Bog nam daj močnika dovolj! Morebiti še tega ne bo... Slabi časi se nam obetajo.

— Saj ne rečem, za na kmete je že močnik. Tudi jaz ga imam rada. A v mestu je drugače. Tukaj ni nihče brez mesa. Meso opoldne, meso zvečer!

— Hm, — Poljanka je zmignila z rameni.

— No, šestnajst bodete pa dali, kaj ne, mamica? Fant je mlad in raste. Zato mu bodete že privoščili kaj boljšega; saj je vaš sin.

Gospa Pospisilova je udarila na pravo steno. Poljanka se je vzravnala.

— I, no, če je on zadovoljen.

— Vidite, vidite! Torej, gospod Janko, kaj pa vi pravite? — Kaj ne, da ste zadovoljni, da ostanete pri meni?

Janko se je vzpel od okna.

— Kar po pravici povejte.

Pogledal je mater in potem v tla.

— Jaz bi bil rad tukaj, — je rekel počasi in mirno.

— Potem je pa dobro! Za par goldinarjev se ne bom vlekla, saj še nisimo tako pri koncu.

— Tako je! — je potrdila gospa Pospisilova in se glasno zasmejala s svojim visokim, zadirnim glasom.

Dogovorili so se, da se Janko še pred večerom preseli. Kar je namerjala Poljanka oditi šele drugi dan domov, povabila jo je gospa Pospisilova, naj nocoj prenoči pri njej; tudi ni treba nikoder iskati večerje.

II.

K večerji je prišel tudi gospod Pospisil.

Po rodu je bil Čeh, a govoril je za silo tudi slovensko, kadar mu je pustila soproga. Sicer pa je močkal, gledal z malimi, bistrimi očmi, kimal z drobno glavico in se potihoma smehljaj vselej, kadar je zaglala njegova žena svoj razkavi hohot. Droban je bil in suh. Polt mu je bila brez barve, maione prozorna, da se se razločno ertale pod kožo dobele modre žile.

Ali pri mizi sta bila še dva sedeža prazna.

— Kdo pride neki sem, — si je mislila Poljanka.

V tistem času je zaklicala gospa Pospisilova:

— Jerica!

Kakor bi trenil, so se odprla vrata stranske sobice, in prišlo je srednjeveliko, zajetno dekletce. Imela je na sebi še kratko krilec, da so se ji videle zalite, oble nožice v belih nogavicah in nizkih eipelah.

Ta božja stvarca je bila skoro še otrok, a nosila se je že kot velika. Okrog prsi jo je oklepal korzet in imela je pas iz rumenega usnja.

Na vsem njenem vedenju je bilo opaziti, da bi bila dala mnogo, mnogo, ko bi bilo njeno krilec vsaj za trohico dalje.

Ob roki je privela v sobo majhno punčko drobne glavice in vodenih mrtvih oči.

Poljanka je pogledala vstopišo deklico in otroka in se začudila.

Pospisilovka je uganila njene misli.

— Mami se čudno zdi, da jim nisem že prej pokazala svoje družine. Mislili ste, da sva sama, kaj ne?

— I... — Poljanka ni vedela, kaj bi rekla.

(Dalje prihodnjič).

VABILO

VELIKI PIKNIK

...katerega prirede...

Greaternewyorški Slovenci

za slovenske reveže v stari domovini

v nedeljo, dne 27. avgusta 1916

v občeznanem vrtu pri "Revnem Lazarju",

Union Turnpike Road, Richmond Hill, L. Isl.

Pričetek ob 1. uri popoldne.

Vstopnina za moške \$1, za ženske 50¢ Pijača prosta.

Svirala bo izvrstna godba.

Žrebanje lepega dobitka, ribolov i. t. d.

Sodelovala bodo vsa tukajšnja zabavna društva.

Za obilno udeležbo se priporoča

ODBOR.

Cenjene Slovenke in Slovenci!

Znano je vam vsem, v kako mučnem in bednem položaju se nahaja naš slovenski narod v starem kraju. Koliko gorja med našim narodom in naši rodni domovini je že povzročila še vedno trajajoča svetovna vojna, ni mogoče popisati; bedno stanje tisočih družin se pa bo pokazalo v celi svoji grozoti šele po končani vojni, ko bodo zaman pričakovali moč, očete, sinove in brate, ki so bili pred vojno njihovih oskrbniki. Vsak narod je že davno pričel nabirati za sklad, s katerim bode skušal blažiti gorje vsaj najpotrebnejših in pri tem samaritanskem delu tudi mi Slovenci ne smemo zaostati.

Klice naših pomilovanja vrednih sirot iz starega kraja je zadalil odmev pri vseh tukajšnjih slovenskih družinah, vsled česar se je osnoval odbor iz vseh društev, ki bo priredil Piknik, kot iz vabila razvidno, in korist "Skladu za uboge Slovence v starem kraju".

Zato apeliramo ponovno na vse greaternewyorške Slovence in Slovence in na vsakega posebej, da se te prireditve v kolikor mogoče obilem številu udeležu in tako pripomorejo do čim izdatnejše podpore svojemu trpečemu in izstradanemu narodu v stari domovini.

V vsak domovino ljubečih sreih naj bo le ena misel, en odmev: "Odpri roke, odpri srece, otiraj bratovske solze!"

Brezplačni darovi, ki se naj prinesejo na veselilni prostor ter plačila pri blagajni se bodo hvaležno sprejemala.

—k.

ROJAKI: — Če komu ni mogoče udeležiti se te veselice, a rad bi kaj prispeval k "Skladu", naj blagovoli poslati svoj dar na blagajnika tega odbora: g. Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y., ali pa 44 Halleck Ave., Ridgewood, L. Isl., N. Y.

Vsak najmanjši dar bo s hvaležnostjo sprejet in potrjen.

V veselilnem odboru so zastopana sledeča tukajšnja društva: Podporna društva "Sv. Franciška", "Sv. Jožefa", "Sv. Petra", "Sv. Ane", "Bratska Zveza", "Samostojno"; pevsko društva "Slovenci", "Domovina", "Brooklynski zvon" in "Jugoslovanski tamburaški zbor". Podporno društvo "Slovenija" in dekliški tamburaški klub "Slovenka", katerih zastopniki niso bili pri seji veselilnega odbora navzoči, se priključujeta sklepu večine.

Odborniki so sledeči:

Pokrovitelj: Frank Sakser.
Predsednik: Josip Rems.
Podpredsedniki: John Jurkovič, Anton Plevel, Frank Tomaž, Anton Cvetkovič in gospa Frané. Keršmané.
Tajnik: Vinko Zevnik.
Blagajnik: Anton Burgar.
Pomožni blagajnik: Gabriel Tassotti.
Nadzorniki: F. G. Tassotti, Josip Pogačnik in Alojzij Škrabar.
Pomožni odborniki: Anton Štaudohar, Michael Pirnat, Ludvik Mue in Valentin Orehek.

Pozor rojaki!

Ravnokar je dotiskana vlevažna in vlezanimiva slovenska knjiga:

SLOVENIJA VSTANI!

izpod peresa Dr. Nike Zupaniča.

Knjiga govori o sedanji nalogi in bodoči vsodi slovenskega naroda.

Pet tisoč izvodov je bilo poslanih našim vjetnikom v Rusijo, pet tisoč jih je na razpolago ameriškim Slovincem.

Rojaki, sezite po najzanimivejši slovenski knjigi, ki je bila kdaj tiskana v Ameriki!

Stane samo 50 ct. in se dobi pri:

Dr. N. Zupaniču,

1369 E. 40 St. Cleveland, Ohio.

Kadar gre za obstoj naroda, ni nobena žrtve prevelika!

REŠIMO SLOVENSKEGA NARODA LAKOTE!

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. J. PROŠNJA.

Cenjene krajevne zastopnike uljudno prosim, da za ta mesec pošljejo asessment na glavni urad, če je le mogoče, ne kasneje kot do 30. avgusta. Glavni tajnik in blagajnik morata imeti vse knjige v redu ob tem času, da bodo mogoče nadzornemu odboru pregledati finančno stanje Jednote teden dni pred zborovanjem.

Ako ima katero društvo svojo sejo pozno v avgustu, je tem potom naproseno, asessment plačati kakor je razpisano. Ako se pojavijo kakke razlike, jih bom drage volje popravil in uredil po zborovanju, tako da ne bo nihče oškodovan. Za to naklonjenost od strani krajevnih društev bom zelo hvaležen.

POJASNILO.

Društva, katera žele poslati kaj pročil ali brzojavov na zborovanje Jednote, naj jih naslove na "J. S. K. J. CONVENTION ARMORY HALL, EVELETH, MINN.", kjer se bo zborovanje vršilo.

Se enkrat opozarjam vsa ona društva, katera nimajo zadostnega števila članov za poslani delegata, da mi naznanijo, ako se so, ali ako se bodo pridružila s katerim drugim društvom v to svrhu. Njih poverilne liste in pojasnilo, na en ali drugi način, moram imeti najkasneje do 1. septembra.

Kolikor se vožnje tiče za delegate in uradnike iz Pennsilvanije in Ohio, mi poroča brat predsednik Germ, da bo on preskrbel skupno vožnjo. Vse podatke glede tega bodé on razposlal. Ako kdo ne sprejme, je obrneno na njega se obrniti za časa. Ostali delegati so prošeni ravnati se po posebni okrožnici, razposlani pred par dnevi. Naj gledajo na to, da pridejo v Duluth, Minn. v NEDELJO DO POLDNE, da zamorejo biti navzoči na zborovanju v Eveleth-u v ponedeljek zjutraj.

Ako želi kdo imeti še kaj nadaljnjih informacij, naj se obrne name.

Z sobratiskim pozdravom vsem članom in članicam udani

Geo. L. Brozich, glavni tajnik.

Cilji.

Pozno v jeseni je odpovedal četrtošolec Janko Poljanec svoj stari gospodinji stanovanje. Tovariši mu niso ugajali in preveč jih je bilo. Pomislite: sedem v dveh malih, temačnih in vlažnih sobah pod Gradom!

Iz tihega dolenskega Zadolja je prišla mati Poljanska, da poišče svojemu otroku primerno stanovanje.

— I, saj sem vedela, da pri Miciki ni za našega Janka. Pa me ne morala prelestiti tista sladka Urška, ki za vodo branjari. Hm, že takrat mi ni bilo všeč, ko sva prišla. Tisti dolgini osmošolci so se prepletali po sobi in tako nerodno govorili, da nisem vedela samu kam pogledati. Saj so sami med seboj, z malimi ne pridejo skup, je rekla Micika. He, kdo im brani? Micika je na pol slepa. Ta skrb, ki jo ima človek z otroki!

Vdova Poljanka je ljubila svojega Janka nad vse na svetu.

Celo dopoldne sta hodila po mestu in iskala stanovanja. Povsodi si ju lahko videl: njo v mehki volneni rutji z rdečim čislom, v preprostem črnem krilu in črnosuknjeni jopi, in sina v kratki rjavj suknjici z globokimi žepi in velikimi gumbi.

Na oglu ulice sta se ustavila in čitala na prilipjenem listku:

— Stanovanje!

Na stanovanje se vzame dijak na Krivi ulici št. 27, tretje nadstropje. Suha snažna soba z lepim razgledom, in dobr. postrežba. Pri mirni družini brez otrok.

Vprašajoče sta se ozrla drug v drugega.

— Greva pogledat?

— Mati, kakor veste.

— Veš za ulico?

— Vem, ali... daleč je, in vi težko hodite.

— Beži, beži! Že nekatero stopinjo sem storila. Nikoli več jih ne bom toliko. Pa če bi bila trudna, ti moraš dobiti dobro stanovanje, ali misliš, da se boš zmerom premikal?

— Hm —

In vnovič sta stopala po ozkih, oglodanih, lesenih stopnicah in temačnih hodnikih, zastaljenih z vrečami moke in otrobov. Iz kuhinje v prvem nadstropju ju je gledala debela kozava glova zijalaste kuharice, iz velikega kurnika so stezale gologlave kokoši svoje lačne kljune in čopaste jarčke svoje drobne glavice z lepimi, živimi očmi.

Janku se je zdelo, kakor da bi izpraševale stare v globokem basu:

— Kdo, kdo, kdo? — in mlajše bi jim odgovarjale:

— Tuji, tuji! — poudarjajoč zadnji zlog.

Po kotih so visele raztrgane pajčevine, stare in apušcene, kakor potresene s sivkasto moko.

Tiho bi bilo v teh masivnih prostorih, da bi ne bilo odmevala iz neke sobe enakomerno udarjanje črevljarskega kladiva in z dvorišča hrskanje drvarjeve žage.

Počasi sta prišla v tretje nadstropje. Mati je obstala na vrhu stopnic in globoko zasopla: z obraza ji je sevala hipna rdečica, da so bile njene ostarele poteze še lepše in mehkejšje.

Vrt, vrt!

Povest. — Spisal I. Štrukelj.

(Nadaljevanje).

"Kaj ti nisem pravil, da pokusi!" veselil se je z njim vred Jože.

"Pa res nisem mislil, da ima ta hudik mali tako moč! No, je že dobro, da jo ima", pravil je Andrej in se pristavil: "Ne vem, kaj bi bilo, če bi me ne bil ti o pomnil. Hvala Bogu in tebi!"

Po pravici se je veselil svojega zdravja, zakaj po dolgi zimi je le prišel čas dela na polju, bolnik pa za to ni. Vse je bilo pozno, ker se smeg tako dolgo ni spravil, in niso si ohetali kmetje dobre letine. "Kadar sani dolgo plešejo, takrat se tanki kosi režejo", modroval je Krivec, ko sta se z Lazarjem menila o pomladanski setvi.

"No rečem, jaro žito bo že naredilo, če ne bo nesreče", vjemale se je z njim Košček samo napol, "ali z ozimino pa ne bo nič. Dobra polovica je segnila."

"Komaj bo seme."

"Dosti več ne."

"Kmet je revež."

"Pa še velik."

"Tebi bo vsaj vrt nekaj dal."

"Kakor bo, vse je v božjih rokah."

O žemlivi se pa sedaj nista menila, imela sta drugih skrbi preveč.

Košček in Andrej sta že pred enim tednom razorala za ječmen, Košček ga je vsejal, pa na enem kraju kar ni ozelenel in ni. Košček je pustil presevek.

"Take pa še ne, take pa še ne!" praskal se je osupel za ušesi, "kaj pa sedaj?"

"I, še to leto boste umrli; saj veste, kaj pomeni presevek", dražil ga je hlapec.

"Zaradi preseveka ne", odvrnil mu je gospodar, pa ne brez strahu, da bi se vendar-le utegnulo tud kaj telega naključiti. "Drugače ga ne kaže, koruze bom vsejal za živino. Prazno ne bo."

Še tisti dan sta z Andrejem sejala koruzo. Pa kakor da bi presevek res kaj pomenil! Ob skali, ki je molala izmed rodovitne zemlje, utrgala se je vrvo-zadrugeca in brana je tako nerodno poskočila, da je z enim zobom priletela Koščku na nogo, predrla mu čevljev in hudo ranila nogo.

"Bog nas varuj, za nekaj časa že imam!" vzdihnil je mož in se sesedel na zemljo.

"Da ni sreče s to njivo letos! E, arnike boste dajali na ano, čevljev se pa zašije. Nič bati!" Andrej je povlekel sam, gospodar je pa komaj prikrevljal domov.

IV.

Lep je bil Koščkov vrt, vedno lep, bodisi jeseni, ko so se šibile veje pod težo čespej, jabolk in hrušk, bodisi pomladi ob evetju. To je bilo vse belo in živo — seveda buče in ptički so vedeli, kako prijetno je na Koščkovem prostornem vrtu!

Tudi majnika tega leta je obetal vrt, da se bo obnesel, kakor že tolikokrat. Samo Košček ni mogel nikamor iz hiše. Koliko bi imel dela: prirézovanje, prirézovanje, obkopavanje in kaj še vse, pa ni bil za nič! Andreju ni mnogo zaupal, no pa ta bi tudi ne bil utegnul vrtnariti, ker je moral živini donati in dovažati krmo, a tudi na polju se je vrstilo delo za delom. In eden sam človek pri hiši za delo, kaj bo to? Saj se vse, da samo dve roki pri najmanjšem posestvu ne smeta nikoli počivati, pa le še rado to in ono zaostane.

Kdo bi prešel, kolikokrat je vsak dan Košček gledal na vrt in premišljeval, kaj in kako bi.

"Naj raste, kako ve in zna", tako je rekel naspodil in se udal, ko si ni mogel pomagati; saj drevje je ponajveč staro, nekaj bo že, a sicer bi bilo preveč škoda in zamude. Oh, ta noga, ta se tako počasi čisti!"

Okrog desete ure zjutraj je bilo, težko, če ni bil terek tisti dan. Košček je sedel na klopi za mizo. Nogo je pestoval. "Preobvezati jo bo treba, pa me že naprej skrbi", govoril je nekako sam s seboj, potem pa se premikal po klopi do omarice in izpil par krepkih požirkov slivovčnega poguma. In začel je varno in počasi sezuvati obute ob klobučine, pa je bil menda že neroden ali kali, ali pa je bila noga tako strašno občutljiva, večkrat je bolesto zajekal: "U — uh — sss — boli, boli!"

Še previdneje je ravnal, razvezujoč čunje na nogi. Vse ga je bo-

PREDSIEDNIK WILSON S SVOJIM KABINETOM.

lelo: noga, hrbet in roke. E, starost ga je že tlačila kolikortoliko, čeprav tega sam ni hotel nikoli priznati. Večkrat se je slišalo po prazni sobi: "U — uh — sss — boli, boli!" predno je prišel do rane. Opazoval jo je, pa slabo upanje je imel. Seveda nad prsti je bila noga skozinskoz predrta, to ni malenkost, ki bi bila dobra v nekaj dneh. Taka stvar se ne zaraste kar v hipu, posebno pri starem človeku ne.

"Vedno enako, vedno enako!" zmajeval je Košček žalostno, potem pa zaklical: "Lenčka, Lenčka!"

Hči je prišla in vrata precej za seboj zaprla, pa je že zazebilo Koščka v nogo; vsako sapico je čutil. Zato je boječe velel: "Hitro mi daj sem mazilo — oh, še prisadi naj se mi!"

Lenčka mu je prinesla piskrček, v katerem je bilo neko mazilo, skuhano iz vsakovrstnih zelišč, in ga držala pred očetom, ki si je nadgrnil na platneno čunjo nekaj tega zdravila.

"Lo spravi, za enkrat bo že", in polagal je obvezo na nogo. "Ali še ni nič bolje?" vprašala je Lenčka.

"Bolje je že, tisto ne rečem, da ni bilo, ali dobro še ni — sss, sedaj sem jo pa zopet razdražil — sss!" vlekel je oče sapo vase in polagoma povijal bolno nogo.

"Dajte, bol pa jaz!"

"A kaj še! Ti veš, kje se smeš noge dotakniti! Še sam si ne ustrežem, kako bi mi ti!"

"Kaj hočem pa danes skuhati?"

"Kar te veseli, meni je vseeno."

"Meni tudi, samo Andrej bo godrnjal."

Če mu ni všeč, naj si pa prebere. Hrana, ki gospodarja preredi, za hlapeca menda ni preslabo! Kako si bo izbiral!"

"Torej kaj naj napravim?"

"Kar ti na misel pride, saj sem že rekel, da je vse dobro."

"Vse dobro, pa vse za nič."

Lenčka ni bila nič kaj zadovoljna z očetovim "vse dobro", zato je šla v vežo pred peč premišljevat, kaj bi dala opoldne na mizo. Za neko jed se je že odločila, ker je takoj dobro zakurila, a za katero, to se pa ne ve, ker tisti dan pri Koščku niso opoldne nič jedli. Zakaj ne, jasno bo kmalu.

Košček je dolgo povijal in povezoval, mnogo stokal in zdihoval, predno je bila noga zopet v klobučini.

"Se enkrat pred nočjo, pa je prestano za danes", tolažil se je in zopet odpiral omarice. Seveda po tolikem trudu se spodobi malo okrepčila. Sedaj mu je bilo nekako vse prav. Naslonil se je s hrbtom na zid in začel ne spati, ampak misliti. Misli so mu pa tako-le vrstile:

Oh, presmeta noga!... Presmeta noga še enkrat! Kdo bi si bil mislil, da jo bom tako na lepem skupil! Človek res nikoli ne ve, kje ga nesreča čaka. Pa kar je, je... Kako dolgo se bo neki še vlekelo?... Heneani presevek!...

Kaj pa, če tisto leto umrje, kdo presevek pusti? E, to so same čepče! Toda, če bi pa noga... e, saj je že bolje. Pa — pravzaprav figo je bolje! No, no, da bi pa kar kri izmil in čevlje obul, pa bi bilo vse zdravo, to bi bilo pa tudi prehitro. Hm, pa kaj še vse lahko pride! Prisad naj pritisne... ali kri naj se zastupi... ali če bo začelo rasti divje meso... Kako sem neumen! Ali je to taka reč, ako me majhno noga boli! Komaj bi bilo, da bi imel na glavi tako rano, ali na prsih, pa še tam se zacelijo. Da sem tako plašljiv! Slabeje ni: vnetja nič, drugega

hudega nič... le malo potrpi, v štirinajstih dneh bom morda že plesal... Pa res! Ko shodim, potem bo pa resno treba misliti na ženitev. Kaj bi odlašal, koga bi naj poslušal? Polona naj molči... ali naj vpije... Andreja bom pa zares zapodil... vse noči... najbrže hodi klieat Tono... sedaj naj bi mu pa še prav stregel in gosposko kuhal!

"Jezus, Marija!" se začuje ta trepetek presunljiv krik izpred peči, nekaj težkega pada po tleh, burklje zaropotajo, sklada ali lonec se tudi razsuje, kuretnina pa glasno zakokodaka pred hišo.

Lenčko je vrglo. Košček je to precej vedel.

"Za božjo sveto voljo", zatarjal je, "pa ga ni človeka blizu, da bi kaj pomagal!"

Ni bilo drugače, sam je krevljal, kolikor je mogel, hitro, da bi bil prej pri hčeri. Hitel je Košček, hitel, pa je šlo le počasi. Samo na peto je stopal, pa ga je vendar-le neznanško bolelo. Ni vedel, ali bi vpil zaradi bolečin, ali bi v hiši ostal, ali bi nadaljeval pot v vežo.

"Če je kako čudno padla — ni drugače, lepogojimo!"

Premagal je bolečino in prišel pred ognjišče. Dobro je bilo, da je prišel. Hči ni sicer ni pobila, vsaj posebno ne, ker ni imela nobene rane, vendar zadušila bi se bila lahko, ker je imela glavo v pepelu, ki so ga shranjevali pri Koščku v zidni odprtini pod ognjiščem.

"Bog pomagaj in pa Mati Božja!" zdihoval je Košček, vzdigoval je hčer. To ni bilo zanj lahko delo. Če bi bil zdrav, bilo bi drugače, a z nogo, na katero se ni smel opreti, katere so skoro še dotakniti ni smel: to niso mače solze! Toda v sili ni da bi mislil na bolečino, in oče mora imeti tudi kaj sreča za svojega otroka.

Kapljica je kapljico pobijala, tako vroče je bilo Koščku, ko je naslonil Lenčko v kot pred ognjiščem, da ne bi kam omahnila. Drugače so jo ob takih nesrečnih prilikah vselej nesli na posteljo, a Košček bi tega ne mogel storiti za vse nič ne, tudi če bi prišla sama Špelina Tona ter rekla, da gre precej z njim pred oltar.

"Ej, to so križi in težave!" zdihoval je mož in si zrokavom malo obrisal pot z obraza. "S tem otrokom me pa Rog hudo tope! Enkrat se bo gotovo ubila! Vedno je nima kdo varovati, vrže jo pa najraje, kadar je sama. Vselej se bojim, kolikokrat ima nož v rokah. No, pa saj se reva sama tudi skoro trese, če ga mora prijeti v roke. Bog se nas usmili, kako je to hudo!"

Košček je dosedaj sedel poleg Lenčke na tleh in si podpiral glavo z roko, naslonjeno na koleno zdrave noge. Sedaj je vzdignil glavo in pogledal hčer, pa se še vedno ni zavedela.

"Ubožice — in jaz ubožeec!" je vzdihnil na dolgo. Ko je pa videl nered po kuhinji, jel je nauovo tožiti:

"Oh, kakšno je pri nas! V peči prekipevata dva piskra, burklje leže vse navskriž, tam v omari je odprt spodnji predal s pšenom, po tleh je nastlano s čepinjami in nalupljenim krompirjem, hči vsa pepelnata — pod božjim solnceem menda ni nikjer tako! Oh, oh! Predal moram zapreti, da ne pridejo kokoši zraven, drugo naj že bo, kakor hoče."

Hotel je vstati, toda preveč ga je zbolela noga, še je obseled: "Sss — malo moram počiti. O, rano, ali na prsih, pa še tam se zacelijo. Da sem tako plašljiv! Slabeje ni: vnetja nič, drugega

Kokoši so namreč kmalu opazile

ugodno priliko pri predalu in se brž hotele lotiti pšena, pa glasni gospodarjev "su-u" jih je preginal. Vseč jim pa to ni bilo, češ, kako je to, mar nismo domače, mar nismo pridne!

Na pol podne je že šlo, ko pride Andrej s polja domov. Navačen je bil sicer puščebe in čudnih razmer pri Koščku, toda takega pa še ni doživel, kakor ta dan.

Gospodar in njegova hče sta ravno vstajala in stokala pri njegovem vstopu v vežo. Lenčka vsa v pepelu povaljana, Košček ne dosti boljši, in drug nered — zares modro držati se ni bilo lahko. Andrej se že ni mogel.

Toda Andrejevega smeha je bilo kmalu konec. Lenčka je šla ležat, Košček je lezel zopet na svoje mesto blizu omarice, hlapec je pa za živahno vstajal. Tistega pa, ki bi kaj skuhal, ni bilo. Povsod je že odzvonilo podne, še za Bregom, kjer imajo vedno najkasnejšo uro, pri Koščku se pa na mizi še nič ni kadilo. Lenčka in Košček se nista za to nič zmenila, Andrej je bil pa popolnoma drugačen.

(Dalje prihodnjič).

Iz prirodoslovja.

(Nadaljevanje).

V ledeni dobi je tu severno-nemške in ruske planjave pokrivalo morje, in to morje se je stiskalo z ledenim morjem. Tedaj je sedanja vroča puščava Sahara stala pod vodo, morje jo je pokrivalo, gora Atlas je bila otok. Hopkins sodi, da v tistih vekih ni bilo toplega zalivskega toka, ki ogreva sedaj večerne dežele Evrope in pomnožuje njihovo toplino za 4 do 5 stopinj C. Hopkins trdi celo, da so se pred tisto dobo pretakale tople vode iz Indskega morja v Atlantsko morje. Ko je pa pomnil ta preliv, se je ohladila Evropa bolj in bolj, za kaj premagal je dotok mrzlih severnih voda, ki so prinesle s seboj dovolj mraza za nastajanje ledenikov.

Marsikdo bo mislil, da je sedaj pojasnjeno vprašanje o izviru ali o vzrokih ledenikov: pa ni. Polovična dogovora in pojavov nam je še vedno uganka kakor prej. Ta uk namreč ne odgovarja vprašanju: Od kod pa je prejšnja topla doba s svopinami tropičnimi organizmi? Teorija vzrokov mora razložiti oboje pojave z enotnim naravnim zakonom. Velika nasprotja, ki so se razodevala sedaj v toplem, potem pa v mrzlem podnebnju, mora razložiti prava teorija iz jedne korenine.

Pristopimo k Aleksandru Humboldt in pogledimo, kako si je ta strokovnjak razlagal ledeno in tropično dobo po sedanjih zmerno toplih deželah. Bolj kakor marsikdo, ki s iže z vsemi močmi prizadeval rešiti to uganko, si je A. Humboldt poostiril svoje oči in svoj razum z lastnim ogledovanjem in preiskovanjem naravnih pojavov. Popotoval je po oddaljenih deželah starega in novega sveta, po Aziji ob Uralskem gorovju, po ameriških Andih in po neizmerno razprostrtih velikanskih ravninah ob reki Orinoku, in ob tem je bitro opazoval prirodne pojave pod tem in onim podnebnjem. Ogledal si je tudi zanimive ognjenike, ki so uklenjeni v verige Andov in mole visoko v ozračje svrže ognjene glave, in tu mu je razkazovala priroda tudi strahanske sile notranje zemlje.

Čujmo misli tega velikega učenjaka!

"Žrela ognjenih gora", pravi A. Humboldt, "so v zvezi z raztopljenimi tvarinami podnjih zemeljskih skladov. To izpričuje postanek Azorskega otoka. 'Sabrine' dne 30. prosinca leta 1871. — Izprva so se pojavili strašanski potresi, ki so se raztezala do Amerike, pretresovali začetkom Antilske otoke, potem pa tudi ravnine ob rekah Ohion in Missisippiju in na zadnje tudi Venezuelo. In trideset dni potem, ko je potres popolnoma razdejal stolno mesto, je prišel izmetati dolgo počivajoči vulkan St. Vincent na Antilih.

Tu se je opazovalo nekaj posebnega. V tistem trenutku namreč, ko se je odprlo žrelo tega vulkana — dne 30. mal. travna l. 1871 — se je zaslialo strašansko podzemeljsko gromenje v južni Ameriki. V kaki ognjeni zvezi pa morajo biti podzemeljski prostori, da se je to gromenje raztezalo pod zemljo nad 2200 štirijaških milj na široko! Po mestih, stoječih okoli 160 geografskih milj vsaksebi se je slišalo to podzemeljsko bobnenje, kakor bi stala mesta drugo pri drugem okoli St. Vincenta.

Kaj takega ni mogoče brez globoke podzemeljske zveze, ki ne more biti tak plitva, da bi ne segala do raztopljenega jedra naše zemlje."

"V tropični Mehiki, v domovni Aztekovi", tako nadaljuje A. Humboldt, "segajo ognjeniki čez meje večnega snega. In teh je cela vrsta. Ti ognjeniki so pač sajajni nad jedno podzemeljsko razpoko, in ta razpoka veže med seboj kakih 105 geografskih milj vsaksebi stoječa žrela gorečih mehilanskih gora.

Sile podzemeljskih ognja pritiskajo ondi še danes s tako silo proti površju zemlje, da so meseca kimave leta 1759 iz ravnih vzdignili novi visoki ognjenik Xorullo. Zraven njega pa je izparivala zemlja po globokih razpokah soperje, bruhala prah in pepel, pred katerim so pobegnili vsi bližnji prebivalci.

(Dalje prihodnjič).

Eksplodija v Angliji. London, Anglija, 21. avgusta. — V Yorkshire je nastala v tamošnjih munijski tovarni huda eksplozija, ki je najbrže zahtevala veliko človeških življenj. Podrobnosti še niso znane.

VABILO na VESELICO, ki jo priredi Slov. godba na Alexander Place v Canonsburgu, Pa., v soboto 26. avgusta 1916 v dvorani dr. 'Postojnska Jama'. Tempotom vabimo vse rojake iz Canonsburga in okolice, da se te naše veselice v mnogobrojnem številu vdeležo. Ker je godba še mlada, zato potrebuje pomoč. Nasvidenje 26. avgusta! Odbor Slovenske godbe.

NAZANILLO. Naznanja se Johnu Laharnarju, da se je njegov brat Andrej Laharnar hudo ponesrečil dne 19. avgusta 1916. Zda jse nahaja v Davis Moore bolnišnici v Elkins, W. Va. Zacro naj vzamejo na znanje tudi moji bratje in oče, da so mojemu možu ure njegovega življenja štete. Ivana Laharnar, soproga, (23-25-8) Davis, W. Va.

ISČE SE DELAVCE za splošno delo v tovarni. Vprašajte pri: Employment Department, Westinghouse Electric and Manufacturing Company, East Pittsburgh, Pa. (19-8 v d)

VABILO na PLESNO VESELICO, ki jo prirede skupno društvo sv. Barbare št. 54, J. S. K. J. št. 77, S. N. P. J. št. 223 in S. S. P. Z. št. 125 v Greensburgu, Pa., v soboto 26. avgusta 1916 v dvorani g. M. Miheuca na Haydenville. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina za člane omenjenih društev \$1, za nečlane 50¢; dame proste vstopnine. Igrala bode slovenska godba iz Johnstowna, Pa. Za dober prigriček in sveže pivo bode preskrbel odbor. Tempotom vljudno vabimo vsa sosednja društva, kakor tudi vse rojake in rojake in rojakinje, da se polnoševilno udeležo naše veselice. Toraj, rojaki, nasvidenje dne 26. avgusta! Odbor. (23-24-8)

Sedlar dobi dobro službo pri L. HEDLICKY, 318 Hackensack Plank Road, Union Hill, N. J.

POZOR! ROJAKI! Delo dobi vsak za skladati žagance ali za rezati logse. Plača \$2.50 na dan, za delati potove pa \$2.35, voznikom se plača tudi za nedeljo \$2.50. Babcock Lumber Co., Davis, W. Va.

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh bratov ANTONA in JOSIPA ROLICH. Doma sta iz Gornjega Zemuna pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Pred par leti sta bila v Davis, W. Va., in zdaj ne vem, kje se nahajata. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da mi naznani, za kar bom zelo hvaležen, ali naj se pa sama javita. Frank Rolich, Box 145, Hudson, Wyo. (22-24-8)

OPOMIN. Vse one, ki mi kaj dolgujejo in zdaj bivajo izven Minnesote, tempotom opominjam, da poravnajo svoj dolg, ali naj se pa vsaj oglašijo. Jaz ne bom kriv, ako bodo imeli nepotrebne stroške. Tukaj je že drugi mesec stavka in jaz neobhodno potrebujem denar. Math. Knaus, 216 Oak St., Chisholm, Minn. (22-24-8)

POZOR! HIPNOTIZEM. Idu je vreatost unimava knjiga, kakorone se nimašo Slovenci ne tu ne v stari domovini. Ekor jo bo sarodil, jo bo v usit kom prebral in dobi v pogled v marokatore stvari, o katerih do sedaj je stitil ni. Knjiga ima predele št. strani. Opronjena je z druzinskimi krasimi slikami. V tjejo se natančno navodila za hipnotiziranje, v tjejo se nadejajo poljudni poljudi, katere smatra navaden Slovenc ne nenasrva. Slane 68 centov. Tri knjige \$1.48. Ooi, ki ni zno sadorujen, naj jo vrne in dobi bi denar nasaj. Naredite pri: "SLOVENSKA KNJIGARNA", P. O. Box 1411, New York, N. Y.

Zadnja novost. Vsaekvrste žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenice za \$1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en cel kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih. F. P. Barton piše: "Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošiljate še id." Takih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno. Pišite na: Z. JAKSHE, Box 366 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

CENIK KNJIG katerejima v zalogi SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

Table listing book prices for various titles including 'Abecednik nemški', 'Žiljenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa', 'SPILMANOVE POVESTI', 'RAZGLEDNICE', 'ZEMLJEVIDI', and 'Zlata jagode, vez.'. Prices range from \$0.25 to \$1.50.

Berta pl. Suttner:

OTROCI MARTE

(Nadaljevanje romana "Doli z orožjem!")

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

20

(Nadaljevanje).

Ko je bil Rudolf odšel oni dan od Raneggovih, je moral neprestano misliti na Kajetano in na njene besede. — Morda ga ljubi? Če ga ljubi, ima toliko več vzroka, da se je izogiblje. — Za nobeno ceno se ni hotel zopet vjeti v kletko. — Kajetana je bila ljubka deklica, zaljubljena je bila vanj in je samo zategadelj obdruževala njegove spise.

Hodil je po Ringu. Sam ni vedel, kaj mu je padlo v glavo, da je stopil v kočijo. — Kam, Vaša milost? — ga je vprašal kočijaž. — V predmestje... daleč v predmestje... Kjer je kaka zabava. — Ali kak političen shod. — Že vem, Vaša milost. — V Margarethen bomo šli. — "Pri zlategem jabolku" je velika slavnost, mislim, da je politična, ali nekaj takega.

— Prav, torej tja. Četrť ure pozneje je vstavila kočija pred malo gostilno. — Tukaj Vaša milost... Tam je vzhod. — Dobro, počakajte me tukaj. Rudolf je stopil v dolgo zadušilo dvorano, v kateri je sedelo kar tideset možkih. Eden med njimi je bil ravnokar končal svoj govor, drugi so mu pa nazdravljali.

Rudolf je dobil sedež poleg odra in je naročil vrček piva. Gostje in natakarji so ga začudeno gledali. Gostje niso bili navadni delavci, pač so pa sestajali iz takozvanega srednjega stanu: iz hišnih gospodarjev, mesarjev, krojačev, čevljarjev itd.

To je bila res, kot mu je povedal kočijaž, politična slavnost. Kandidat navzočih glasovalcev je pri volitvah premagal nasprotnega "liberalnega" kandidata. Pri Rudolfovi mizi sta sedela dva mlada možka. — Prvi je bil suh in bled, drugi debel in rdečega obraza.

Pogovarjala se nista o politiki pač pa o dekletih. Na oder je stopil petdesetletni možak in pričel govoriti: — Gospoda, prijatelji, sobojevniki! — Jaz se popolnoma zavadam, kakšne dolžnosti mi nalaga moja zmag. — In tem dolžnostim bom zadostil, naj velja in naj pride kar hoče. — Jaz bom razkrinkal lopove... proklete lopove...

— Proč z židi! — je zadelo po dvorani. — Gledal bom, da bom vreden mandat našega krščanskega prebivalstva, gledal bom, da bodo kristjani zopet dobili svoje pravice, moja naloga je osvobajati... kratkotalo... — Žide pregnati — je vzkliknil nekdo. — Proč žnjim, proč žnjim! — so kričali drugi. Rudolf ni mogel več sedeti pri mizi.

Vstal je in planil k odru. — Gospoda — je rekel z odločnim glasom — tudi jaz sem duhovni volilec, tudi jaz sem bil že kandidat. — Moje ime je... toda to je stranska stvar. — Dovolite mi, da izpregovorim par besed... — Kdo pa je to — Lep gospod! — Skorajgotovo špion! — Jaz nisem nikak špion. — Poskušal bom samo ovreči vaše besede.

Po teh besedah se je obrnil k govorniku. — Oho, liberalce — je vzkliknil govornik. — Le govorite, le povejte! — Liberalce! — je ponovil Rudolf. — Res ne vem, kaj mislite s to besedo. — Meni se le čudno zdi, kako morejo ljudje pod parolo sovravnstva zasledovati uspešno politiko? — Tako? — se je oglasil nekdo. — Morda ste sam žid? — Ne, slučajno nisem. — Potemtakem ste pa v židovski službi. — Potem ste plačani. — Potemtakem nimate ničesar opraviti pri nas. — Mi smo vsi antisemisti.

Rudolf je govoril in jim dokazoval, da so v zmoti. — Nikdo ga ni poslušal, v dvorani je nastajal vedno večji hrum. Ko je končal, se je oglasil njegov nasprotnik. — No, ali ste povedali vse, kar vam je bilo na sreč? — Mi smo proti židom, liberalcem, prostozidarjem in socialistom. — Obžalujem vas. — je rekel in se odpravil proti vratom. Tedaj je šele izbruhnil vihar.

Vsi so skočili s svojih sedežev in ga začeli proklinjati. — Žid! — Žid! — Ven ga vrzite! Mimo Rudolfove glave je priletel vrček. Dva možka sta ga prišla za rame in ga tirala proti vratom. — Ven žnjim! — Ven žnjim! Moža sta odprla vrata in ga s tako silo pahnila na cesto, da je padel na tlak.

Cesta je bila prazna. — Kočijaž ga je že čakal. Preplašen je skočil k njemu in ga vprašal: — Jezus! — Za božjo voljo! — Kaj se je zgodilo? — Ali vam nisem povedal! — Nič ni, nič ni. — Peljite me nazaj na Ring. Vstopil je. — Šele v kočiji je opazil, da krvavi. Toda to je bila samo mala praska. Naslednji dan ni bilo ničesar več videti. — Toda v sreč je nosil drugo rano. Izgubil je bil vero v človeštvo.

XXV.

Hugon Breser je nestrno pričakoval pisma. Po dveh dneh je dobil pismo: — Tvoja, samo tvoja hočem biti. — Toda prej se moram še osvoboditi. — Le potrpi še malo, ti bom že še pisala. — Dokler ti ne pišem, ne smeš v mojo hišo. — Besedo, ki naj ti zadestuje, se enkrat ponovljam: — Tvoja hočem biti. Te vrstice so Hugona strašno ganile. — Sedel je k pisalni mizi, da bi ji odgovoril.

Kri mu je valovala po žilah in v glavi se mu je vrtelo, ko je pisal: — Silvija, nikar ne izreči besede "pozneje". — Jaz ali ti lahko umreš in kaj bi bilo potem? — Oprostiti se hočeš? — Ali morda nisi prosta? — Ali ne veš, da vsebuje srečna ljubezen moč, ki stre vse verige in premaga vse zapreke? — Sicer pa tudi nikogar ne briga, če se ljubiva. — To je najin svet, tako veliko svet, da stopi vse drugo v ozadje. — Ti si preponosna, da bi lagala. — Oba morava biti ponosna in ne smeva svoje sreče razkladati ljudem. Jaz sem ponosen...

Zdi se mi, da ni nikogar na svetu, ki bi bil vrednejši in močnejši od mene. — Jaz sem kralj vseh kraljev, kajti ti

boš moja. — Nikdo ni vreden odvezati jermena mojih čevljev, pred teboj se pa valjam v prahu... kraljica. — Toda ne! — Ne bom tvoj hlapec, tvoj zaščitnik bom. Ti moj nebeški otrok. — Ti ne veš, kaj sem že vse pripravil zate. — Na mojem sreč boš počivala, v mojem naročju bo tvoj dom. — V sreč se ti bo rodila zavest, da si popolnoma varna.

Veliko bridkih ur si preživela, zato pa potrebuješ tolažbe, miru in pokoja. Ne boj se, tvoj ljubimec te ne bo potegnil seboj v vrtime strasti... mir boš imela. — Minutam goreče strasti bodo sledile ure razvedrila. Zdaj naj pa končam. — To pismo bem sam prinesel v tvojo hišo in ga izročil tvoji hišni, da ga boš prej dobila. (Dalje prihodnjih).

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vskovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

OPOMIN.

Rojake v Southu in po Pennsylvaniji ter drugih državah prosim, da mi takoj vrnejo svoto, katero sem jim posodil v gotovem denarju. Jaz sedaj rabim, bolan sem že kake tri mesece in brez denarja. Mislim, da vsak rojak se bode na to oziral, ker jaz sem jim tudi v silii posodil težko prisluzhen denar. Ako tega ne store v teku 14 dni, jih bom sodnijskim potom iskal. Valentin Erzen, Mihic Camp 18, Pickens, W. Va. (17-23-8)

OPOMIN.

Vsi oni, ik so bili pri meni in ostali kaj dolžni, naj se mi javijo. Iden zdaj se ne pričobim, ker upam, da vsak ve za svoj dolg. Moj sedajni naslov je: Aleš Oman, 128 Long Way, Pittsburgh, Pa. (Preje bival v Export, Pa.) 19-23-8

NAZNANILLO IN PRIPOROČILO. Cenjenim rojakom v državi Pennsylvania naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 13letno prakso v zdravstvu in je tudi član ameriškega združenja zdravnikov. Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavac ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe. Euzenle červi, ki vodijo iz mehurja odpravim v kratkem času. Hydrocele ali kilo odpravim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, odpravim s gotovostjo. Reumatizam, trganje, bolečine, otekline, aršete, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo vled nečiste krvi odpravim v kratkem času in ni potrebnega ležati.

HIŠE NA PRODAJ

novc na lahka odplačila, kakor tudi prazne lote in farme. Zavarovanje proti ognju.

JOHN ZULICH, 1165 Norwood Rd., Cleveland, Ohio

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravim po najnižjih cenah, a delo trepčno in saneljivo. V popravu manjših vsako pošlje, ker sem že sed 18 let tukaj v tem postu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1917 East 62nd St., Cleveland, Ohio

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili oslepjarjeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali. Brezplačne navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Zdrženih držav, kjer se oglasiti za državljanke listine.

Sorodniki naj bi čakali dovolje priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office. Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION, Newyorški urad: 230, 5th Ave., Room 2012. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osem do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer. Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Našepodolje masle za ženske las, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega masla krasotejo vsi tisti, ki imajo krasi brki in brado in se bodo očistili in osvelili. Revmatizem, kostilob ali teganje v rokah, opekline in križi, v osemih dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bole, ture, krasote in grube, potne noge kurje očesa, osebine v par dneh popolnoma odpravim. Kdor bi svoje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za \$500. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljamo zastonj. JACOB WAKOŁO, 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Dr. LORENZ,

Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa. DR. LORENZ, 644 Penn Av. II. nadst. na ulico. Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

NAZNANILLO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila valed česar ga rojakom najtopleje priporočamo. Upravništvo "Glas Naroda"

ČE SE GOZDARJ

Za delati drva; \$1.35 od kladra za rezati kemični les. Za lupljenje; najboljša plača. Ko preneha sezija, je dovolj dela od kosa ali pa v kempah. Za izdelovanje cedra; največja plača od kosa za rezati logse, stebre, trame, čevlarje itd. Za splošno delo v gozdu; najvišja plača. Stalno delo skozi celo leto. I. STEPHENSON CO., Trustees, (11-7 v d) Wella, Mich.

Denarne pošiljate za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov. Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli vročiti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER, 93 Cortlandt St., New York, N. Y.

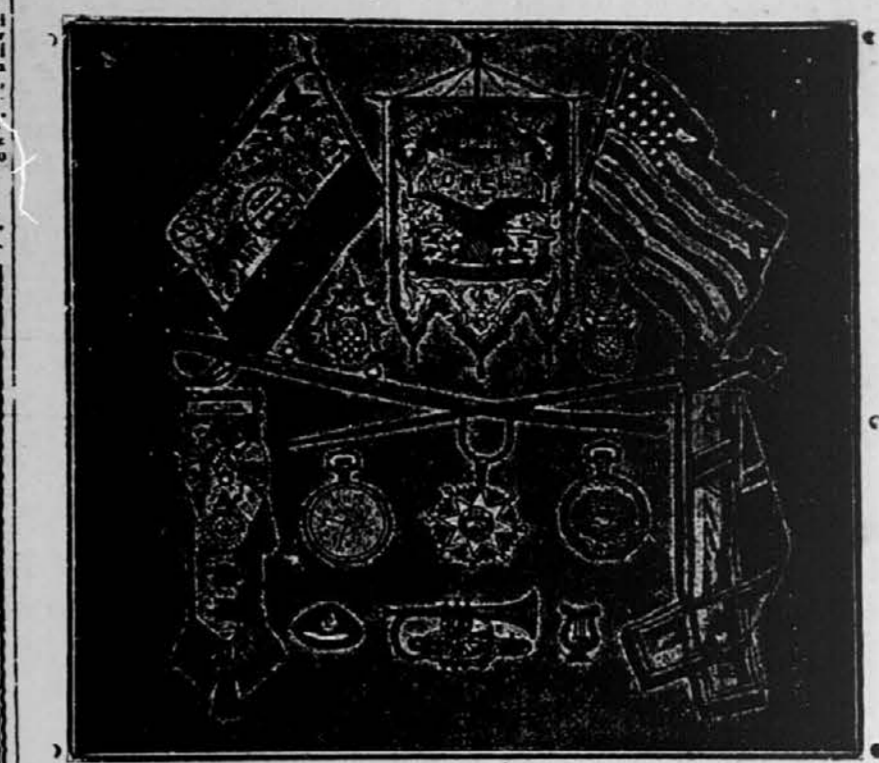
Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga nam vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli. Friderik pl. Bodenstedt: Odkar jo umrila madame Staal ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva. Prof. dr. A. Debel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodnjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nabote pomisliti, da se bližajo človeku boljše časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga. Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral. Štajerski pisatelj Peter Resegger piše: Sedaj sem v nočem gozdu pri Grieglich in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem sašelel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala te knjige? Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral — C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar se ji sploh ljudje, ki se borijo za svetovni mir. Hans Lamm (na shodu, katerega je imel leta 1900 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poslal. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi si šnje krilnoveset in učili vse naroda. Finančni ministar Dumajewski je rekel v sklikih svojem govoru v poslanski zbornici: Naj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprava šenaka Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, povsote par ur časa dela. Mislim, da se ne bo nihče več navedoval na vojno, če bo prebral te knjige. CENA 30 CENTOV.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

dobite "GLAS NARODA" skoro štiri mesece dnevno, izvenših nedelj in posebnih praznikov. "GLAS NARODA" ishaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 166 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaha dnevno poročila s bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 15,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, zastave, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebuje uro, veržico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Uprisanje Vas stane le 2c. pa si bodele prihranili dolarje. Cenike, več vrst pošljamo brezplačno. Pišite ponj. IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa., Box 328.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRESTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH. DELO OKUSNO. IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE. UNLJSKO ORGANIZIRA! POSEBNOST SO: DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, GENIKI I. T. D. VSA NAROČILA POŠLJITE NA: Slovenic Publishing Co. 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika vojna mapa vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcin. Cens 15 centov. Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi Stensko mapo cele Evrope \$1.50. Veliko stensko mapo, na eni strani, jednjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50. Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske in Italije. Cena je 15 centov.

Veliki vojni atlas vojskujočih se evropskih držav in pa kolonjskih posestev vseh vesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov. Cena samo 25 centov. Naročila in denar pošljite na: Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.